БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 264 (19.935). • 1987 йил 17 ноябрь, сешанба • Баҳоси 3 тийин.

Азиз пахтакорлар, ғайратли ҳашарчилар!

● БАРЧА ИШЧИ КУЧЛАРИНИ ТЕРИМГА ТЎЛА САФАРБАР ЭТИШ, УЛАРНИНГ ЮКСАК УНУМ БИЛАН ИШЛАШИНИ ТАЪМИНЛАШ — ШУ КУННИНГ БОШ ВАЗИФАСИ. ВАҚТ ҒАНИМАТ, РИЗҚ-РЎЗИМИЗ — ҲОСИЛ ЕРДА ҚОЛИБ КЕТМАСИН.

● ЭТАК БОҒЛАБ ДАЛАГА ЧИҚҚАН ҲАР БИР КИШИ АСТОЙДИЛ ҒАЙРАТ ҚИЛСА, ХИРМОНИМИЗ ТЕЗРОҚ ТИКЛАНИБ, ЮЗИМИЗ ЁРУҒ БЎЛАДИ.

● КЎСАК УЗИШ, КЎРАК ЧУВИШ АГРЕГАТЛАРИНИНГ ҲАММАСИНИ ДАЛАГА ОЛИБ ЧИҚИШ, ҚУРИТИШ-ТОЗАЛАШ ЦЕХЛАРИНИНГ ТЎХТОВСИЗ ИШЛАШИГА ЭРИШИШ — МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ.

БУРЧ МАСЪУЛИЯТИ

Қайта қуриш ва жадаллаштириш даврида коммунистларнинг барча жабҳаларда, ҳамма ерда ва ҳар бир ишда ўз граждавлик бурчини шараф билан адо этиши, жамият манфаатлари йўлида виждонан меҳнат қилиши, ҳамма жойда ленинча иш услубини қарор топтириши катта аҳамиятга эга. Шу боисдан ҳам партиямиз топширилган иш учун масъулиятни ошириш, талабчанликни кучайтириш йўлини изчиллик билан ўтказиб келаётир.

Кишининг қайси лавозимни эгаллашидан қатъи назар, унинг обрў-эътибори бурчига садоқати-ю, бажараётган ишларига қараб белгиланади. Ҳар қандай киши халқ олдидаги, партия олдидаги инсоний бурчини оғишмай адо этмасдан туриб, сўз ва иш бирлигига эриша олмайди. Халқ ҳурматига сазовор бўлишнинг бирдан-бир йўли эгаллаб турган лавозими масъулиятини чуқур ҳис этишдан, бурчини садоқат ва ҳалоллик билан ўташдан иборат. Кундалик самарали ва ижодий меҳнат, пировард натижаларгина кишини юзага чиқаради. Даврга муносиб раҳбар бўлиш учун астойдил меҳнат қилиш, интизомли, ўзига ва бошқаларга талабчан, беқусур, ҳалол, софдил бўлиш керак.

Шундайлардан бири Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Миразиз Рўзматовдир. Шахсан раиснинг ташкилотчилик ва бунёдкорлик ишлари туфайли хўжалик тобора юксалиб бораётир. У ишга ижодий ёндашиб, омилкор раҳбар намунасини кўрсатмоқда. Ўз лавозими масъулиятини чуқур ҳис этиб, бурчини садоқат ва ҳалоллик билан ўтаётган, эл олқишига сазовор бўлаётган бундай раҳбар кадрлар республикамизда оз эмас.

Халқ орасида яшаш керак, деган эди В. И. Ленин. Халқнинг кайфиятини билиш керак, омманинг мутлақ ишончига сазовор бўла билиш керак. Доҳиймизнинг бу кўрсатмалари партиямизнинг бутун ишида, партиявий раҳбарликда ҳамиша муваффақият қозониш калити бўлиб келди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Ҳозирги масъул ходимлар инсон омили биринчи ўринга қўйилаётган паллада кишиларга сезгирлик ва эътибор билан қарашлари, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларига ўз вақтида жавоб беришлари лозим.

Партия ходими, хўжалик раҳбари жойларда партия номидан давлат кишиси сифатида иш кўради. Чунки у давлат одами, партиянинг ишонган вакили. Шундай экан, у энг аввало партиянинг халқ билан алоқалари мустаҳкамланишига ва кенгайишига фаол ёрдам бериши зарур.

Ҳозир бутун мамлакатимизда, шу жумладан, республикамизда қайта қуришнинг улуғвор вазифаларини амалга ошириш учун кураш қизғин давом этмоқда. Шу дамларда партия ташкилотларининг асосий диққат-эътибори ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини янада оширишга ҳамда яхшилашга, кадрлар масъулиятини кучайтиришга, меҳнат интизомини, тартибни мустаҳкамлашга, камчилик ва нуқсонларга нисбатан муросасиз бўлишга, мансабдор шахсларнинг хизмат вазифасини турли кўринишларда суиистеъмол қилишларга сира ҳам йўл қўймасликка қаратилмоқда.

Айниқса, ҳар бир партия аъзосига қўйиладиган талабларни янада кучайтириб боришга тўғри келади. Яхши ишламаслик, сусткашлик, масъулиятсизлик билан асло келишиб бўлмайди. Оммавий-сиёсий, тарбиявий ишларда масаланинг ана шу муҳим томонларига алоҳида аҳамият бериш лозим. Партия ва ҳукуматимиз баъзи раҳбар кадрларнинг янгиликни ҳис қила олмайдиган, камчиликларни сезмайдиган бўлиб қолаётганликларини қоралаётгани бежиз эмас. Шунинг учун ҳам масъул ходимлар, мансабдор шахсларнинг масъулияти ва фаоллигини янада ошириш йўллари қидириляпти. Масъул лавозимларга билимдон, ташаббускор, ғайратли, иқтидорли ходимлар, шу жумладан, хотин-қизлар ва истиқболли ёшлар дадиллик билан кўтарилаётир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев шундай деган эди: «Умуман олганда, инсон қандай лавозимда бўлишидан қатъи назар шу фазилатдан — одамларнинг эҳтиёжларини қабул қилиш фазилатидан маҳрум бўлган, одамлар қандай яшаётганликларини англамай қўйган тақдирда у тасодифий кишидир, уни ўзгартириш керак. Унинг бизга кераги йўқ!»

Дарвоқе, мансабдор шахслар ва раҳбар кадрлар эл-юрт ғами, ташвиши билан яшаши ва ишлаши зарур. Бироқ баъзи жойларда коллектив аъзолари тўғрисида ғамхўрликни унутиб қўйиш, ўз шахсий манфаатинигина кўзлаб иш тутиш, бойлик орттириш, хизмат вазифасини суиистеъмол қилиш фактлари учраб турибди. Буни редакцияга келаётган хат-хабарлар, ариза ва шикоятларда ҳам кўриш мумкин.

Пайариқ районидаги «Ленинизм» колхози аъзолари номидан ёзилган хатда келтирилган фактлар тасдиқланди. Хўжаликнинг молия-хўжалик фаолияти (1985 йилнинг 1 декабридан 1987 йил 1 апрелигача) ревизия қилинганда 200410 сўм 18 тийин камомад аниқланди, жумладан, 97 та қорамол кам чиқди. Район партия комитетининг бюросида «Ленинизм» колхози раиси Б. Наврўзов, бош бухгалтер К. Даминов партия сафидан ўчирилдилар. Маъмурият фаолияти устидан назоратни бўшаштириб юборганлиги учун колхоз партия комитети секретари А. Раҳимовга қаттиқ виговор берилди. Ревизия материаллари тергов органларига топширилди.

Хизмат вазифасини суиистеъмол қиладиган ва унинг қадрига етмайдиганларни эл-юрт асло кечирмайди. Халқ ишончини йўқотганлар тақдири ҳамиша шундай тугайди. Умуман, лавозим мавқеини ҳар хил суиистеъмол қилишларга, ошна-оғайнигарчилик ва юртдошлик кўринишларига қарши янада қатъийроқ кураш олиб бориш лозим.

Ленинча иш услубининг муҳим хусусияти ва характери шундаки, коммунистчасига яшаш, ишлаш ва курашни хизмат бурчига садоқат, эътиқод, ҳалоллик ва поклик билан бирлаштириб олиб бориш лозим. Ҳар бир масъул ходим ўз вазифасига асло гард юқтирмаслиги, уни мусаффо сақлаши зарур. Партия ташкилотлари кадрларни доимо ишга ва бурчга садоқат руҳида тарбиялаб боришлари, улар фаолиятида партиявий принциплар бузилмаслиги устидан назоратни кучайтиришлари шарт.

Энг муҳими, ҳар бир ходим меҳнат коллективи олдидаги муқаддас бурчини сира ҳам унутмаслиги, ўз хизмат вазифасини қадрлаши, эъзозлаши керак. Одамлар билан ишлай билиш, улар тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиш ўз ишига ва кундалик фаолиятига танқидий кўз билан қараш у ёки бу раҳбар кадрнинг маънавий қиёфасини белгиловчи асосий мезондир.

ЮКСАК МЕҲНАТ УЧУН МУКОФОТ

Жиззах областининг қўриқдаги Зомин райони деҳқонлари юбилей йилида юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларини қўлга киритдилар. Мураккаб иқлим шароитларига қарамай, улар пахта тайёрлаш йиллик давлат планини муваффақиятли бажардилар. Ватан хирмонига 17 минг 500 тоннадан кўпроқ юқори сифатли хом ашё етказиб берилди, бу пландагига нисбатан 100 тонна кўпдир.

Социалистик мусобақа якунларига кўра, район Жиззах область партия комитети, область ижроия комитети, касаба союзлари область Совети ва область комсомол комитетининг эсдалик Қизил байроғига мушарраф бўлди. Зомин районидаги «Прогресс» совхозида юксак мукофотни топширишга бағишланиб район меҳнаткашларининг тантанали йиғилиши бўлди.

Қизил байроқни Жиззах область партия комитетининг биринчи секретари И. С. Умаров топширди.

Район меҳнат коллективларининг намояндалари йиғилишда сўзга чиқиб, ўз меҳнатларига юксак баҳо берилганлиги учун қизғин миннатдорчилик изҳор қилдилар ва бу мукофотни ўзимизнинг ҳалол меҳнатимиз билан оқлаш учун бутун куч-ғайратимизни сарфлаймиз, деб ишонтирдилар. Зомин райони пахтакорлари барча резервларни ишга соладилар, етиштирилган бутун ҳосилни сўнгги кўрагигача териб оладилар, юбилей йили вахтасини янги муваффақиятлар билан нишонлайдилар, планга қўшимча равишда яна анча хом ашё топширадилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТКАШ ҚЎЛИНГИЗ ТОЛМАСИН, ПАХТАЗОР АЗАМАТЛАРИ!

◆ ЎТГАН КУНИ РЕСПУБЛИКАМИЗ ДАЛАЛАРИДАН 55578 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТЕРИБ ОЛИНДИ. МАВСУМ БОШИДАН БЕРИ ТАЙЁРЛАНГАН ПАХТА 4317579 ТОННАДАН ОШДИ.

◆ БИР КУНДА «ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР БУНКЕРИДАН 17848 ТОННА, МАВСУМ БОШИДАН БЕРИ ЭСА 1873891 ТОННА ПАХТА ТЎКИЛДИ.

ҲУРМАТ ШОҲСУПАСИ

15 ноябрда энг юқори кўрсаткичга эришганлар:

Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхоз. Хўжалик миришкорлари бир кунда топшириқнинг 3,28 процентига тенг пахта териб олдилар.

●

Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг Р. Бектанов бошлиқ бригадасида йиллик планнинг 9,82 проценти миқдорида «оқ олтин» тайёрланди.

●

Большевик районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхози механизатори Н. Қозоқов ўз агрегати бункеридан 5,5 тонна дурдона тўкди.

●

Пискент районидаги «Партия XXVI съезди» совхози теримчиси Х. Дадаева хирмонга 240 килограмм пахта топширди.

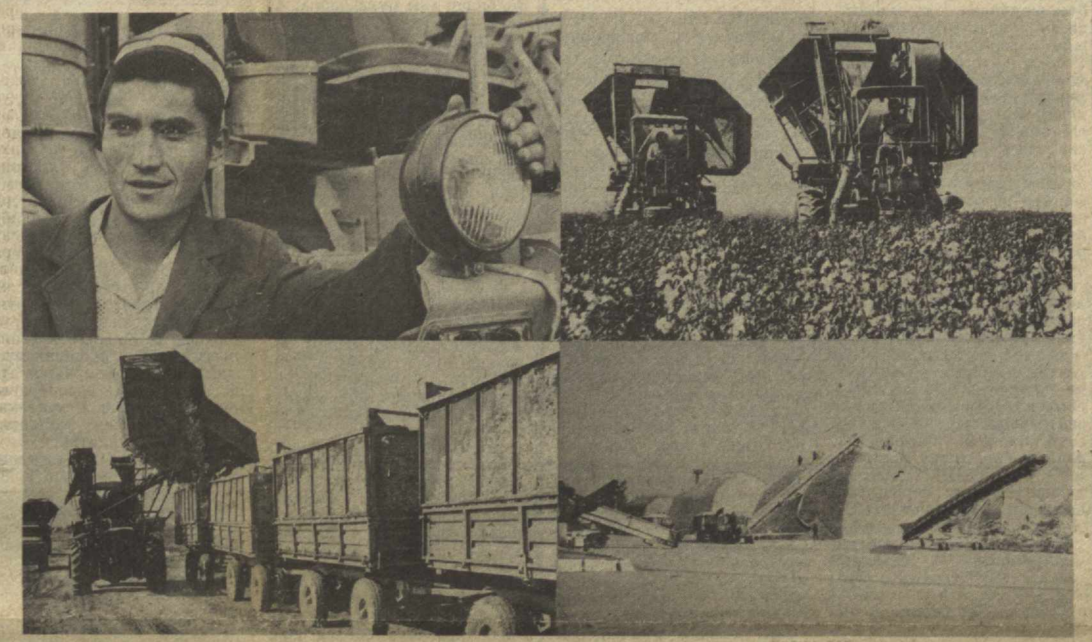

Сафарбарлик ва уюшқоқлик

Ўзбекистон райони пахтакорлари Фарғона областида йиғим-терим суръати бўйича биринчи ўринда бормоқда. Хўжаликларнинг барчасида куч ва имкониятлар бу йилги «оқ олтин»ни қутқариб қолишга қаратилган.

Райондаги «Комсомол» совхози пахтакорлари уюшқоқлик намуналарини кўрсатиб, барчага ибрат бўлишмоқда. Совхозда етиштирилган бутун ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб олиш ва давлатга сотиш учун социалистик мусобақа янада кучайтирилмоқда.

Ҳаво очиқ келган ҳар бир соат ғанимат! Пахтакорлар буни яхши билиб, суръатни бир дақиқа ҳам сусайтиришмаяпти. Суръатга суръат қўшиш мақсадида қўшимча чора-тадбирлар кўрилди. Меҳнатга лаёқатли ҳамма киши далага чиққан.

Совхоз механизаторлари йиғим-теримда жасорат кўрсатишяпти. Ўз касбининг усталари кемаларни моҳирлик билан бошқаришяпти. Механизаторлар мусобақаси намунали ташкил этилган. Улар маънавий ва моддий рағбатлантириляпти.

«Комсомол» совхози пахтакорларн ҳаётидан лавҳалар: 1. Пешқадам механизаторлар Самнижон Алимқулов. У бу йил 150 тонна пахта териш мажбуриятини олган. 2. Машина терими пайти. 3. Йиғим-терим конвейерининг пухта ишлаши таъминланди. 4. Совхоз хирмони.

У. Қўшвоқов фотолари.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 16 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада терилгани: Бир кунда	Шу жумладан машинада терилгани: Мавсум бошидан
Сурхондарё	0,79	91,24	0,35	91,78
Бухоро	0,66	89,56	0,96	76,49
Хоразм	0,57	89,00	0,77	50,86
Жиззах	1,15	82,91	0,71	69,68
Тошкент	1,13	82,49	0,37	66,12
ҚҚАССР	0,73	80,74	0,19	65,44
Сирдарё	0,93	76,92	0,72	79,16
Фарғона	1,31	74,28	0,06	30,06
Наманган	1,38	67,77	0,93	44,56
Қашқадарё	0,83	66,44	0,89	62,04
Самарқанд	1,00	62,80	0,39	49,04
Навоий	0,88	60,44	0,87	51,97
Андижон	1,16	56,84	0,37	20,83
Республика бўйича:	0,97	75,48	0,56	58,56
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
НАВОИЙ	2,81	158,65	4,68	111,94
СУРХОНДАРЁ	1,10	112,72	0,47	131,39
Қашқадарё	1,20	81,05	1,70	108,43
Наманган	1,40	74,62	—	—
Бухоро	1,03	42,38	2,29	31,20
Республика бўйича:	1,16	100,38	0,99	119,44

● *Матбуот маркази учун суҳбат*

Тадбиркорлик — муваффақият омили

Жиззах области пахтакорлари кейинги кунларда терим суръатини анча кучайтирдилар. Об-ҳавонинг ноқулай келиши уларга ортиқча ҳалақит бермаяпти. Пахтакорлар кунига йиллик планнинг бир проценти атрофида пахта термоқдалар. «Совет Ўзбекистони» газетасининг ўз мухбири Б. Сатторов область партия комитетининг қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлими мудири И. П. УМУРЗОҚОВ билан суҳбатлашди.

— Илҳом Пардаевич, Зомин райони пахтакорлари областда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини бажардилар. Ахир, бу ердаги шарт-шароит бошқа районлардагига қараганда яхшироқ эмас-ку? Хўш, гап нимада?

— Ҳамма гап ташкилий ишлар даражасининг янада юксакроқ бўлишида. Бутун тадбирлар комплекси фақат терим мавсумига эмас, айни вақтда мўл ҳосил учун курашга қаратилган. Бригада пудратининг кенг жорий этилиши бунда алоҳида аҳамиятга эга бўлди. Майда-чуйда васийликдан халос бўлган, пировард натижа учун ишлаётган деҳқонлар ўз омилкорликларини тўла-тўкис намоён этиб, бу йилги ноқулай шароитларда пахтадан юқори ҳосил етиштирдилар.

Сўнгги босқичда районда меҳнатга лаёқатли барча аҳоли теримга сафарбар қилинди. Бу ерда биз коммунистларнинг авангардлик ролини таъкидламасдан ўтолмаймиз. Улар шахсан намуна кўрсатиб, одамларни зарбдор меҳнатга руҳлантирдилар.

— Демак, қўл теримига яна зўр берилибди-да? Ахир, областда минглаб пахта териш машиналари бўлса! Баъзи хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларнинг механизацияга қарши кайфиятлари қачон бартараф этилади?

— Дарҳақиқат, Мирзачўл райони ва бошқа бир қатор районларда техникадан кенг фойдаланилмоқда. Лекин баъзи хўжаликларнинг раҳбарлари об-ҳавонинг ноқулай келишини, ёғингарчилик ва шунга ўхшашларни баҳона қилиб, ўзларини оқлашга уринмоқдалар. Тўғри, об-ҳаво ёмон келди. Ёғингарчиликлар бўлди. Бироқ пахтани машинада териш билан жиддий шуғулланилган ерларда қор ҳам, ёмғир ҳам терим агрегатлари ишига ҳалақит беролмади. Натижада «Ўзбекистон», Сегизбоев номли, Абай номли ва бир қатор бошқа совхозларда ҳар куни йиллик планнинг 5—6 проценти миқдорида пахта топширилди. Мирзачўл районида ҳаммаси бўлиб пахтанинг тўртдан уч қисми машиналарда териб олинди.

Мирзачўлликларнинг иш тажрибасини биз ҳали таҳлил қиламиз, умумлаштирамиз ва областнинг пахта экувчи районларига кенг ёямиз. Келаси йили биз «ноқулай об-ҳаво шароитлари» деган сабабларга қулоқ солмаймиз.

— Охирги савол. Ҳосилнинг қолган қисмини сўзсиз йиғиб-териб олиш учун областда қандай тадбирлар амалга ошириляпти?

— Мавжуд комбайнларнинг ҳаммасини ишга солишга ҳаракат қиламиз. Баъзи ерларда кўрак терувчи машиналар ишламоқда. Дам олиш кунлари далаларга чиқаётган шаҳарликлар жуда катта ёрдам беришяпти.

Қолоқ Арнасой, Жиззах ва Дўстлик районларига алоҳида эътибор берамиз. Зотан худди шу районларда ҳалигача ҳосилнинг анчагина қисми териб олинмаган. Область партия ташкилоти, совет ва хўжалик органлари ишлаб чиққан тадбирлар ўз натижасини беради ва етиштирилган ҳосилнинг ҳаммаси қабул пунктларига топширилади, деб ўйлайман.

(ЎзТАГ).

МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

◆ **ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ**

Область далаларида ишлатилган 1510 та «зангори кема»нинг ҳар бири ёрдамида бир кунда 1,05 тонна пахта териб олинди. Далаларга чиққан 146631 теримчининг кунлик иш унуми ўртача 29 килограммга тўғри келди.

Давлатга 3350 тонна «оқ олтин» етказиб берган Косон районидаги Ульянов номли колхоз меҳнаткашлари йиллик планни бажардилар. Ҳар гектар ердан 28 центнердан ипак пахта йиғиштириб олинди. Жами ҳосилнинг 1400 тоннаси агрегатлар бункеридан тўкилди.

◆ **ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ**

Зарбдор районидаги «Партия XXV съезди» совхози пахтакорлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Йиллик топшириқларини 110—150 процент қилиб адо этган Н. Эргашев, С. Номозов, Ж. Султоновлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари муваффақиятга муносиб ҳисса қўшишди. Миришкорлар ялпи хирмонни 3 минг тоннага етказишни кўзлашмоқда.

Мирзачўл районидаги Абай номли, «Партия XXIV съезди», Зомин районидаги «Ғалабанинг 40 йиллиги», Арнасой районидаги Соколовский номли совхозларда ҳам йиллик план бажарилди.

◆ **НАВОИЙ ОБЛАСТИ**

Қизилтепа районидаги «Москва» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Х. Сулаймонов бошлиқ бригадаси заршунослари ҳар гектар ер ҳосилдорлигини 37,8 центнерга етказдилар. Ҳосилнинг 60 проценти машиналар ёрдамида терилди. Г. Икромов, С. Шокиров, Э. Рўзиев каби пешқадам механизаторлар ўз агрегатлари бункеридан 50—60 тоннадан пахта тўкишди. Д. Сулаймонова, Д. Қодирова, Д. Фармонова каби чевар теримчиларнинг ҳар бири 6—7 тонналик хирмон уюшга муваффақ бўлди. Бригада аъзолари ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш мажбуриятини олдилар.

◆ **ҚҚАССР**

Хўжайли районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари зафар марраснни эгаллаладилар. Республика хирмонига 5100 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Хўжалик меҳнаткашлари яна 600 тонна пахта тайёрлашни кўзлашмоқда.

Тўрткўл районидаги «Намуна» ва Ленин номли колхозларда ҳам йиллик план адо этилди. Бу хўжаликларда ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 26—28 центнерни ташкил этди.

◆ **НАМАНГАН ОБЛАСТИ**

Чортоқ районидаги Ҳ. Олимжон номли совхоз меҳнаткашлари зафар марраси эгалланганлиги ҳақида рапорт бердилар. Хўжаликда ҳар гектар ердан 26 центнердан хирмон кўтарилиб, давлатга 1520 тонна «оқ олтин» топширилди.

Шу райондаги «Партия XXII съезди» совхози пахтакорлари ҳам зафар маррасини эгалладилар. Улар қабул пунктларига пландаги 1010 тонна ўрнига 1040 тонна хом ашё етказиб беришди.

◆ **ФАРҒОНА ОБЛАСТИ**

Ўзбекистон районидаги «Комсомол» совхози деҳқонлари областда биринчилардан бўлиб йиллик планни бажардилар. Она—Ватанга етказиб берилган 8345 тонна «оқ олтин»нинг қарийб ярми машиналар ёрдамида терилди.

Хўжалик заршунослари ялпи хирмонни 9328 тоннага етказиш учун йиғим-теримни уюшқоқлик билан давом эттиришяпти.

◆ **СИРДАРЁ ОБЛАСТИ**

Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози пахтакорлари мажбурият ҳисобига хом ашё топшира бошладилар. Она-Ватан 7120 тонна «оқ олтин» қабул қилиб олди. Шунинг 5160 тоннаси агрегатлар бункеридан тўкилди. 80 процент ҳосил биринчи сортга қабул қилинди. Жами пахта шаҳарлик ҳашарчиларнинг ёрдамисиз териб олинди. Ҳ. Эшназаров, Г. Ҳамидов, Б. Бердиевлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 32—35 центнерга етказилди. Хўжаликда яна 380 тонна пахта тайёрлаш кўзланмоқда.

◆ **БУХОРО ОБЛАСТИ**

Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоздан йиллик пахта тайёрлаш плани бажарилганлиги ҳақида хушхабар олинди. Бу ерда тайёрланган 7 минг тонна «оқ олтин»нинг 1200 тоннасини қимматбаҳо ингичка толали пахта ташкил этади.

Ҳосилни териб олишда хўжалик меҳнаткашларига Ғиждувон медицина билим юрти талабалари, район ташкилотларининг вакиллари катта ёрдам бердилар. Колхоз аъзолари яна 530 тонна «оқ олтин» тайёрлашга ҳаракат қилишмоқда.

ЎЗБЕК ТИЛИДА

Ўзбекистон нашриёти «М. С. Горбачев. Октябрь ва қайта қуриш: революция давом этмоқда. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг Улуғ Октябрь социалистик революцияси 70 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисида Кремлдаги Съездлар саройида 1987 йил 2 ноябрда қилинган доклад» сарлавҳали брошюрани ўзбек тилида босиб чиқарди. Брошюра кўп нусхада нашр этилди.

(ЎзТАГ).

КРЕМЛДА СУҲБАТ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков Америка рассомлик асарлари виставкаси очилиши муносабати билан Москвага келган «Оксидентал Петролеум» компанияси правлениесининг раиси А. Хаммерни 14 ноябрда Кремлда қабул қилди.

А. Хаммер КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг АҚШга қиладиган визити тўғрисида аҳдлашувга эришилганлигидан ҳамда яқин вақт ичида ўртача олислик ракеталари ва оператив тактик ракеталар хусусида битим тузилишидан зўр мамнуният изҳор қилди. Н. И. Рижков шу муносабат билан холис ниятли барча кишилар олий даражадаги Совет—Америка учрашувидан энг асосий масалада — стратегик ҳужум қуролларини камайтириш ва космоснинг ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик ишида сезиларли силжишларни кутаётганликларини қайд этиб ўтди.

Халқаро иқтисодий муносабатларнинг бир қанча умумий проблемалари, шунингдек «Оксидентал Петролеум» компаниясининг совет ташкилотлари билан амалий ҳамкорлиги масалалари юзасидан фикрлашиб олинди. Иқтисодий ривожланиш муаммолари тобора чигаллашиб, бир-бирига боғлиқ бўлиб бораётганлиги барча давлатларнинг актив ҳамкорлик қилишларини тақозо этаётгани таъкидланди. Совет Иттифоқи қайта қуришни амалга ошира бориб, жаҳон меҳнат тақсимотига тобора чуқурроқ қўшилиш учун шарт-шароитларни яратмоқда ва турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши моддий базасини мустаҳкамлашга кўмаклашмоқда. А. Хаммер шундай шароитда ҳамжиҳатликни чуқурлаштириш ҳамда бир-бирларининг манфаатларини эътиборга олиш учун кенг кўламдаги иқтисодий ҳамкорликни ҳамда давлатлар ўртасидаги мулоқотни ривожлантиришда биргаликдаги куч-ғайратлар айниқса муҳимдир, деган фикрга қўшилди.

Суҳбатда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. К. Гусев қатнашди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

14 ноябрь куни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Президиумининг мажлиси бўлди. Мажлисда республика халқ хўжалиги тармоқлари ҳамда регионларини иқтисодий ва социал ривожлантиришга доир бир қанча масалалар кўриб чиқилди. Ноябрь ойи ва умуман 1987 йил планининг бажарилишини таъминлаш борасидаги вазифалар муҳокама қилинди. Жиззах ва Самарқанд областларининг саноати, 169 та бирлашма ва корхона ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан шу йил январь-октябрь ойлари топшириқларини уддалай олмаганлиги, машинасозлик комплексида анчагина қолоқлик сақланиб қолаётганлиги қайд этиб ўтилди. Октябрь ойида ўсишнинг амалдаги суръатлари 2 процентни, январь-октябрь ойлари даврида эса 1,2 процентни ташкил этди. Президиум Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарларига, министрликлар, идораларнинг, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳри ижроия комитетининг раҳбарларига халқ хўжалигининг барча тармоқларида ноябрь ойининг белгиланган тиғиз план топшириқларини сўзсиз бажаришга, ишлаб чиқариш қувватларини ва социал-маданий соҳа объектларини ўз вақтида ишга туширишга қаратилган ташкилий-техникавий тадбирлар комплексини таъминлашни топширди.

Қашқадарё область ижроия комитетининг маиший хизмат моддий-техника базасини ривожлантириш ва аҳолига хизмат доирасини кенгайтириш соҳасидаги иши тингланди. Область Совети ижроия комитетининг ҳисоботини муҳокама қилиш чоғида шу нарса қайд этиб ўтилдики, областдаги совет ва хўжалик органлари баъзи раҳбарларининг маиший хизмат масалаларига масъулиятсизларча муносабатда бўлаётганликлари хизмат соҳасининг базасини янада мустаҳкамлашга жиддий тўсқинлик қилмоқда, аҳолига хизмат кўрсатиш маданияти ва сифатини оширишга салбий таъсир ўтказмоқда. Ишлаб чиқариш майдонлари ҳамон етишмаяпти. 19 та колхоз ва совхозда, 327 та катта қишлоқ ва посёлкаларда маиший хизматнинг муҳим объектлари йўқ. Айни вақтда бу йил областда йиллик ҳажми 300 минг сўмга борадиган 88 та маиший хизмат дўкони бузиб ташланди, уй-жой қурилиши маблағларидан 0,4 процентли ажратмалар ҳисобидан эса топшириқда кўзда тутилган майдонларнинг атиги ўндан бир қисми ажратиб берилди.

Қишлоқ жойларида маиший хизмат тармоқларини ривожлантиришга ниҳоят кам эътибор берилмоқда, бу ерда аҳоли жон боши ҳисобига шаҳардагига қараганда 40 процент камроқ хизмат тўғри келади. Кирхоналар, химчисткалар, кийим-кечак тикиладиган ва ремонт қиладиган ательеларнинг қувватларидан борйўғи 30 процентдан 70 процентгача фойдаланилмоқда. Корхоналар кўп сменали иш режимига секинлик билан ўтказилмоқда. Тармоқдаги кўпгина ходимларнинг профессионал савияси пастлигича қолмоқда, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашнинг амалий системаси йўлга қўйилмаган. Бунинг натижасида хизматларни бажариш сифатининг пастлиги ва бундай хизматлар кўпинча ўз вақтида бажарилмаслиги тўғрисида аҳолидан жиддий эътироз ва шикоятлар олинмоқда.

Мазкур соҳага бошчилик қилувчи область ижроия комитети раисининг ўринбосари У. Х. Нуруллаев область маиший хизмат бошқармаси (ўртоқ Ниёзметов) ва унинг жойлардаги бўлинмалари аниқ-пухта ишлашини ҳали таъминлагани йўқ, пулли ва маиший хизматларни амалга ошириш юзасидан белгиланган планлар бажарилишини барбод этаётган шаҳар ва район ижроия комитетларининг, корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарларига нисбатан тегишлича талабчанлик қилмаяпти. Топшириқлар районларга жуда кечикиб етказилмоқда, бу эса планлаштириш ва ҳисоботларда ноуюшқоқликни юзага келтирмоқда. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой» корхоналарида, соғлиқни сақлаш, маданият, физкультура ва спорт системаларида янги турдаги пулли хизмат кўрсатиш соҳасидаги ишлар қониқарсиз олиб борилмоқда.

Мана шу камчиликлар сабабли хизмат кўрсатиш планлари мунтазам бажарилмай қолмоқда. Шу йилнинг январь — октябрь ойлари ичида ҳисобот бераётган 132 та корхонадан 106 таси планни уддалай олмади, бу корхоналар кўрсатган пулли ва маиший хизматлар 13,3 миллион сўм кам бўлган. Область аҳоли жон бошига хизмат кўрсатиш ҳажми юзасидан охирги ўринда турибди.

Қабул қилинган қарорда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети область ижроия комитетининг раиси А. Г. Кадиннинг эътиборини хизмат соҳасини ривожлантириш, янги турдаги хизматларни жорий этиш ҳамда аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини ошириш борасидаги ишлар қониқарсиз ташкил қилинганлигига жалб этди. Пуллик ва маиший хизмат кўрсатиш топшириқларини бажариш юзасидан таъсирчан чоралар кўрмаганлиги, контролнинг йўқлиги ҳамда белгиланган планларнинг бажарилишини барбод этаётган раҳбарларга нисбатан талабчанлик сусайтирилганлиги учун область ижроия комитети раисининг ўринбосари У. Ҳ. Нуруллаевга виговор эълон қилинди.

Президиум область ижроия комитетининг зиммасига хизмат соҳасининг базаси тубдан ривожлантирилиб, мустаҳкамланишини, давлат планлари тўла ва ошириб бажарилишини таъминлайдиган қўшимча чоралар кўриш мажбуриятини юклади. Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги билан биргаликда маиший хизмат объектларини жойлаштириш схемасини ишлаб чиқиш, қолоқ районлардаги ишларнинг аҳволига алоҳида эътибор бериш, бунинг учун маиший хизмат кооперативларининг имкониятларидан кенгроқ фойдаланиш зарур. Республика Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигига ўз қарамоғидаги область бошқармасига ҳамда унинг бўлинмаларига бригада хўжалик ҳисобини, коллектив пудратни ва меҳнатни ташкил этишнинг шартномавий формаларини жорий этишда, иш жойларини аттестациядан ўтказиш ва рационаллаштириш жараёнини ниҳоясига етказишда конкрет ёрдам бериш топширилди. Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетига, республика Қурилиш министрлигига, Маҳаллий саноат министрлигига, Маориф министрлигига, Соғлиқни сақлаш министрлигига, Маданият министрлигига, «Главсредазирсовхозстрой»га, «Союзузбекгазпром» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасига ўз корхоналари ва ташкилотларидаги, айниқса маиший хизмат дўконлари бўлмаган аҳоли пунктларида шундай дўконларнинг базасини янада мустаҳкамлаш чора-тадбирларини амалга ошириш таклиф қилинди.

Мажлисда республикада ёғоч-тахта ва бошқа бинокорлик материаллари савдосининг материал-техника базасини ривожлантириш аҳволи кўриб чиқилди. Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги, Ўзбекбирлашув, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ҳамда Тошкент шаҳар ижроия комитети аҳолига ёғоч-тахта ва бошқа бинокорлик материаллари сотишни ташкил қилишни яхшилаш учун зарур чоралар кўришмаётганлиги таъкидлаб ўтилди. Республика Савдо министрлиги ёқилғи ҳамда бинокорлик материаллари билан савдо қилувчи корхоналарни Ўзбекистон ССР Госснабидан қабул қилиб олишни тўла ҳажмда ниҳоясига етказгани йўқ. Бинокорлик материалларини сифати паст ҳолда савдога етказиб бериш, уларни ташиш, жойлаштириш ва сақлаш чоғида яроқсиз ҳолга келтириш фактлари мавжуд. Материалларнинг айрим турлари билан бозор тўлиб турганда ҳолда корхоналар ва ташкилотларнинг буюртмалари бекаму-кўст қондирилаётгани йўқ.

Амалда ҳамма жойда материалларни олдиндан бериладиган буюртмаларга мувофиқ сотиш, уларга ишлов бериш, аҳолининг уйига элтиб бериш ташкил этилмаган. Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги аҳолининг қопларга ва идишларга солинган цемент, гипс, оҳакка, дераза ойнаси ҳамда бошқа маҳсулотларга нисбатан ошган талаб-эҳтиёжларини қондиришни таъминламаяпти. Мана шуларнинг ҳаммаси гражданларнинг ремонт ишларини бажаришларига, якка тартибдаги уй-жой қурилишини, коллектив боғдорчилик ва полизчиликни ривожлантиришга тўсқинлик қилмоқда.

Кўрсатиб ўтилган ҳамда бошқа камчиликларни бартараф этиш мақсадида Ўзбекистон ССРнинг ёғоч-тахта, бинокорлик материаллари ва ёқилғи билан савдо қилиш моддий-техника базасини ривожлантиришнинг 1988—1990 йилларга ҳамда ўн учинчи беш йилликка мўлжалланган комплекс программаси тасдиқланди. Республика ҳукумати Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги, Ўзбекбирлашув, республика Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги ҳамда ёғоч-тахта ва бинокорлик материаллари ишлаб чиқариб, реализация қиладиган, пулли хизмат кўрсатадиган бошқа министрликлари ва идораларининг, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг, область ижроия комитетларининг, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг зиммасига программа топшириқларини ижрочиларга оператив равишда етказиш йиллик планларда ва ўн учинчи беш йиллик планида ана шу программани амалга ошириш учун зарур молиявий ресурслар ҳамда моддий-техника ресурсларини кўзда тутиш мажбуриятини юклади.

Президиум мажлисида Ўзбекистон Халқ контроли комитети Ўзбекистон ССР Госстройи, СССР Давлат банкининг Ўзбекистон республика конторaси, СССР қурилиш банкининг Ўзбекистон республика конторaси ва Ўзбекистон ССР Давлат статистика комитети билан биргаликда республика Автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министрлигининг бўлинмаларида аниқланган қўшиб ёзишлар ҳамда давлат ҳисоботини бузиб кўрсатиш фактлари юзасидан ўтказган текшириш якунлари муҳокама қилинди. Қорақалпоғистон АССР, Қашқадарё, Фарғона областлари ҳамда бошқа областларнинг йўл ремонти ва қурилиши бошқармаларида ана шу фактларнинг кўпчилиги тасдиқланди. Министрлик раҳбарлари ва унинг коллегияси аъзолари томонидан етарлича контролнинг йўқлиги, контрол ревизия аппаратининг қониқарсиз иши сабабли шундай фактларнинг юзага келиши мумкин бўлди. Контрол-ревизия аппарати идора текширишларини ҳисоботлардаги бузиб кўрсатишларни келтириб чиқарувчи сабабларни чуқур таҳлил этмай расман ва юзаки ўтказиб келмоқда. Министр Р. Р. Юнусов, унинг ўринбосарлари партия ва ҳукуматнинг қўшиб ёзишларни тугатиш тўғрисидаги қарорларидан жиддий хулосалар чиқариб олишмади, замон талабларига мувофиқ ўз фаолиятини ҳали қайта қуришгани йўқ, лойиҳа, қурилиш ва ремонт ташкилотларининг ишида хатоларга йўл қўймоқдалар.

Тармоққа раҳбарлик қилишдаги камчиликлари, идорага қарашли корхоналарда қўшиб ёзишларга йўл қўйилганлиги ҳамда уларга батамом барҳам бериш юзасидан конкрет чоралар кўрмаганлиги учун Ўзбекистон ССР автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министри Р. Р. Юнусовга виговор эълон қилинди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети министрлик раҳбарлари ва коллегия аъзолари зиммасига тармоқдаги салбий ҳолатларнинг сабабларини чуқур ҳамда муфассал билиб олиш, бундан буён уларга йўл қўймаслик борасида кечиктириб бўлмайдиган чоралар кўриш мажбуриятини юклади. Меҳнат коллективларининг куч-ғайратларини мазкур масала юзасидан раҳбар органларнинг қарорларини бажаришга сафарбар этиш керак.

Мажлисда республика халқ хўжалиги молиявий аҳволини яхшилашнинг 1987—1990 йилларга мўлжалланган комплекс программаси кўриб чиқилди ва маъқулланди. Ўзбекистон ССРда саноат темирйўл транспортининг ишини яхшилаш ҳамда уни янада ривожлантириш ва республиканинг хўжалик ҳисобидаги ташқи савдо бирлашмаси «Узбекинторг»ни ташкил этиш масаласи ҳам муҳокама этилиб тегишли қарор қабул қилинди.

КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорлари—ҳаётга!

Тез ўсиб бораётган меҳнат потенциалидан оқилона фойдаланиш — Ўзбекистонни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг ғоят актуал ва мураккаб вазифаларидан биридир.

МЕҲНАТ РЕСУРСЛАРИ ВА ҚАЙТА ҚУРИШ

Республикамизда меҳнат ресурсларидан фойдаланиш борасида, умуман, номақбул вазиятлар вужудга келмоқда. Кўпгина шаҳарларда, айниқса, қишлоқ районларида анчагина меҳнат ресурслари резерви таркиб топди. Аҳолининг ижтимоий-фойдали меҳнатда банд бўлмаган қисми билан иш олиб бориш яхши йўлга қўйилган эмас. Мактабларни битирувчиларни ишга жойлаштиришда муайян қийинчиликлар мавжуд. Айни пайтда эса бир қатор корхоналар, қурилишлар ва ташкилотларда малакали ишчи кадрларга эҳтиёж катта. Агар вужудга келган вазиятни бартараф этиш учун шошилинч ва амалий чоралар кўрилмаса, республикада уй ва ёрдамчи хўжалик ишлари билан банд бўлган кишиларни ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этиш проблемаси тобора ўткирлашаверади.

Меҳнат ресурсларидан фойдаланишда вужудга келган номақбул тенденцияларни бартараф этиш учун яқин фурсатда фақат янгидан юзага келадиган меҳнат ресурсларигина эмас, балки меҳнатга лаёқатли аҳолининг бир қисмини ҳам ижтимоий-фойдали меҳнатга жалб қилмоқ лозим. Бу вазифа яна шу билан ҳам мураккаблашадики, техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш ва бошқарув аппаратини такомиллаштириш натижасида ишчи кучларининг анчагина қисми бўшаб қолади. Бинобарин, уларни ҳам ишга жойлаштириш зарур. Мана шу шароитда меҳнат ресурслари ва иш жойларининг мувофиқлигини таъминлаш аҳолини ишга банд этишнинг янги самарали йўналишлари ва шаклларини излаб, меҳнатга иштиёқ ва уни рағбатлантириш омилларини шакллантириш, малакали кадрлар тайёрлаш, социал инфраструктурани жадал суръатлар билан ривожлантириш зарур. Аҳолини ишга ташкилий равишда жойлаштиришни ҳам такомиллаштириш талаб этилади.

Ташкилий равишда ишга жойлаштириш шахс манфаатларига, айрим корхоналарнинг ва, умуман, жамиятнинг манфаатларига мос тушади. Асосан бу Ўзбекистон ССР Меҳнат давлат комитетининг бошланғич бўғинлари орқали амалга оширилмоқда. Шаҳарларда аҳолини ишга жойлаштириш бўйича бюролар, қишлоқ районларида меҳнат бўйича область бўлимлари вакиллари қизғин иш олиб бораётирлар.

Чунончи, шу йилнинг ўтган саккиз ойи мобайнида мактабларни битириб чиққан 27,5 минг йигит-қиз ишлаб чиқаришга жалб этилди. Вақтинча ишламаётган 85,6 минг киши ишга жойлаштирилди. 6,1 минг уй бекаси ижтимоий-фойдали меҳнатга тортилди. 1,8 минг пенсионер меҳнат коллективларида қайтадан иш бошлади. Бундай мисоллар оз эмас.

Аҳолини ишга жойлаштириш корхоналар ва ташкилотлар билан шартномалар тузиш орқали ва аҳолини мавжуд иш жойларидан хабардор қилиш йўли билан амалга оширилмоқда. Шу мақсадда 1,5 минг ахборот стенди, матбуот, радио, телевидениедан, жамоат жойларида йиғилишлар ўтказиш усулидан кенг фойдаланилмоқда.

Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, ишга жойлаштириш бюролари корхоналар ҳамда ташкилотлар билан яқин алоқада иш олиб бораётган ҳолларда ишчи кучига эҳтиёж ўз вақтида қондирилмоқда, ишга жойлаштириш муддатлари қисқармоқда. Самарқанд, Чирчиқ, Олмалиқ шаҳарларидаги бюроларнинг амалий фаолияти шундан далолат бераётир.

Айни пайтда аҳолини ишга жалб этишнинг мавжуд тартиби чуқур такомиллаштиришга муҳтождир. Чунки, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг бугунги ҳолати унга ғоят юксак талаблар қўймоқда. Унинг ташкилий ва техникавий имкониятлари меҳнат ресурслари ва ишчи кучларининг жами ўзгаришларини тўла ҳисобга олишни таъминлай олмайди. Кўпинча жойларда аҳолини ишга жойлаштириш бюролари ва район вакиллари мавжуд бўш иш жойлари ва лавозимлар тўғрисида ўз вақтида муфассал ахборотга эга бўлмайдилар. Кўпгина корхона ва ташкилотлар ишчиларни қабул қилишни мустақил амалга оширишни афзал кўрадилар. Бюроларнинг иш олиб бориш механизми, айниқса уларнинг молиявий ва ҳуқуқий жиҳатлари мукаммал эмас. Буларнинг ҳаммаси ишга жойлаштириш хизмати фаолияти самарадорлигини сусайтирмоқда. Бу бюроларнинг тармоғи ҳам кескин кенгайтирилиши лозим. Шуни айтиш етарлики, ҳозирги пайтда улар борйўғи 39 шаҳарда иш олиб бормоқда.

Бошқарув органлари ишини қайта қуриш соҳасидаги вазифаларни ҳисобга олиб, КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланишни таъминловчи ташкилий структурани вужудга келтириш зарурлигини таъкидлади. Партия ва ҳукуматнинг июлда қабул қилинган бошқарув органлари ва меҳнат коллективларининг актив социал сиёсатни амалга ошириш ҳамда меҳнат ва социал масалалар бўйича СССР Давлат комитетининг ролини кучайтириш тўғрисидаги қарори меҳнат ва социал тараққиётни бошқариш системасини қайта қуришнинг энг муҳим йўналишларини белгилаб берди.

Чунончи, ишга жойлаштириш, аҳолини қайта ўқитиш ва касбга йўналтириш бўйича хўжалик ҳисобида иш олиб борувчи комплекс системани вужудга келтириш кўзда тутилмоқда. Бунда республика, область, район бўғинлари ягона халқага бирлашади ва уларга аҳолининг иш билан оқилона машғуллиги, корхоналарнинг зарур кадрларга эҳтиёжи қондирилиши, меҳнат ресурсларини ҳисобга олиш, тақсимлаш ва қайта тақсимлаш, бўшаб қолаётган ходимларни қайта тайёрлаш ва касбларга йўналтириш учун масъулият юкланади. Аслини олганда, гап меҳнат ресурсларини бошқаришнинг умумдавлат системасини вужудга келтириш тўғрисида бормоқда. Бунда меҳнат бўйича органларга марказий ўрин берилади.

Самарали иш олиб борувчи шундай системани вужудга келтириш мураккаб ва муҳим вазифадир. Унинг муваффақиятли амалга оширилиши кўп жиҳатдан меҳнат потенциалидан оқилона фойдаланишни, социал масалаларни изчил ҳал этишни таъминлайди. Қишлоқ районларида ва кичик шаҳарларда меҳнат ресурсларини бошқаришни такомиллаштиришга алоҳида эътибор берилмоғи лозим. Зеро, бу жойларда меҳнат ресурслари резерви каттадир.

Мамлакатимизда бу борада етарли тажриба тўпланган. Гап шу тажрибани республикамиз шаҳар ва районларида қўлланишда қолган.

Меҳнат ресурсларини бошқариш системасида уларнинг территориялар бўйича қайта тақсимланиши ғоят муҳим ўрин тутади. Ўзбекистон учун бу мураккаб масала ҳисобланади. Чунки, бу ерда аҳоли бошқа жойларга кўчиб юриш жиҳатидан суст. Шунга қарамай янги ерларни ўзлаштириш, корхоналар қурилиши қўшимча ишчи кучлари талаб қилади ва биз бу талабларни таъминламоғимиз даркор. Меҳнат бўйича органлар бу вазифани силаларни ихтиёрий равишда бошқа районларга кўчириш ва ишчиларни ташкилий равишда қабул қилиш орқали бажармоқдалар.

Меҳнат ресурсларини қайта тақсимлаш республика ичида ҳам, унинг ташқарисида ҳам амалга оширилмоқда. Фақат шу йилнинг ўзида РСФСР хўжаликларига 901 оила кўчиб борди. Улар составида бўлган кишиларнинг ярми ишга лаёқатли 30 ёшгача бўлган меҳнатчилардир. РСФСР хўжаликларига кўчиб борган кишилар орасида туб миллат вакиллари 1986 йилги 17 процент ўрнига 1987 йилнинг ўтган ойларида 42 процентга кўпайди.

Андижон областидан 100 оила шартнома бўйича Приморье ўлкасига кўчиб борди. Бухородан Томск областига 50 оила, Тошкентдан Иваново областига 103 оила кўчди. Кўчиб борган барча кишилар пул нафақалари, уй-жой ва эҳтиёж заруратлари билан таъминланди.

Аҳолини кўчириш тўғрисида кенг пропаганда олиб бориш мақсадида РСФСР колхозлари ва совхозларида яшаб турган Ўзбекистон ССР вакиллари тўғрисида видеофильм яратилди.

Республика ичида ҳам оилаларни кўчириш амалга оширилмоқда. Кейинги уч йилда республиканинг қўриқ хўжаликларига 10 мингга яқин оила кўчирилди. Уларнинг кўпчилиги ўз вақтида уй-жой билан таъминланади. Оилаларнинг ишга яроқли аъзолари ўз малакаси бўйича жойлаштирилди.

Бироқ Ўзбекистон ССРнинг аҳоли зич бўлган Фарғона водийси областларидан Жиззах, Қашқадарё ва Сирдарё областларига оилаларни кўчириш уй-жой етишмаслиги учун суст бормоқда. Фақат 1987 йил бошидагина Фарғона областида қўриқ ерларга кўчиб ўтишни истовчи 300 дан кўпроқ оиладан ариза тушди. Уй-жой етишмаслиги туфайли бу илтимосларнинг ярмигина қондирилди. Андижон ва Наманган областларидан қўриқ хўжаликларга кўчиб ўтиш истагини билдирган оилаларнинг илтимосини шу етишмовчилик туфайли қондириш имкони бўлмади.

Уй-жой, мактаблар, болалар боғчалари вақтида қурилмаслиги, ичимлик сув йўқлиги туфайли кўчиб келган оилаларнинг аввалги жойларига қайтиб кетиш ҳолларига асло йўл қўйиб бўлмайди. Бундай кўчишлар фақат иқтисодий жиҳатдангина эмас, балки социал жиҳатдан ҳам катта зарар келтиради. Қўриқ хўжаликларни комплекс ободонлаштириш ва оилаларни кўчириш учун масъул бўлган шахслардан қаттиқ талаб қилмоқ лозим.

Ишчи кучларини ташкилий равишда РСФСР корхоналари ва қурилишларига йўллашни кенгайтириш борасида катта вазифалар турибди. Ҳар йили республикамизнинг минглаб вакиллари ўрмон хўжаликларида, балиқчиликда, қурилиш объектларида ишлаш учун жўнаб кетмоқдалар. Кейинги пайтда Ленин комсомоли номли автомобиль заводи, Харьков подшипник заводи ва бошқа объектларда ишлаш учун ишчиларни йўллаш муваффақиятли амалга оширилди.

Меҳнат ресурсларини бошқариш системасини қайта қуриш малакали кадрлар тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва ихтисосини ошириш системасини тегишли равишда қайта қуришни тақозо этади. Афсуски, бу ишнинг савияси ишлаб чиқаришнинг бугунги талабларига мувофиқ бўлмаётир. Чунончи, республиканинг айрим корхоналарида бир ишловчи ҳисобига кадр тайёрлаш учун сарфланаётган маблағ 19—50 сўмданга тўғри келди. Бу мамлакатдаги ўртача даражадан 4—5 маротаба паст. Маҳсулотнинг умумий таннархи таркибида кадрлар тайёрлаш учун сарф-харажатлар 0,1—0,3 процентни ташкил этади. Малакали кадрлар тайёрлаш проблемасини бундай ҳал этиш оқилона йўл эмас, албатта.

Халқ хўжалигининг кадрларга реал эҳтиёжи тўғрисидаги масала ҳал этилмай қолмоқда. Бу кейинги пайтда айниқса яққол сезилаётир: ҳозирча кадрлар тайёрлаш корхоналарнинг буюртмалари системасига ўтказилган ва корхоналарнинг ишчи кучига бўлган эҳтиёжлари план органлари томонидан белгиланган топшириқлардан паст бўлиб чиқмоқда. Планлаштиришдаги бундай номутаносиблик ишчи кучи тайёрлашга давлатнинг маблағини беҳуда сарфлашга олиб келмоқда. Корхоналарнинг тўла хўжалик ҳисобига ўтказилиши ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш шароитида бу номутаносиблик кучайиши мумкин.

Етилган вазифаларни ҳал этиш учун меҳнат масалалари билан шуғулланувчи органлар куч-ғайратни аввало ҳар бир тармоққа, шунингдек корхоналар ва ташкилотларда кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлашнинг зарур ўқув-ишлаб чиқариш базаси бўлган, етук кадрлар ва методика билан таъминланган самарали ва ҳаракатчан системасини вужудга келтиришга қаратмоғи лозим. Биз ўз ишимизни ҳунар-техника таълими ва планлаштириш органлари билан мувофиқлаштириб бормоғимиз, кадр тайёрлашда узвийликни, тармоқларда малака ошириш ва қайта тайёрлашнинг планларини шакллантиришга методик раҳбарликни таъминламоғимиз даркор. Бинобарин, КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларига биноан меҳнат ресурсларини бошқариш системасида жиддий ўзгартиришлар амалга оширилмоғи лозим. Бизнинг вазифамиз бу жараённи жадаллаштиришдан иборат.

Ҳ. ТОЖИЕВ,
Ўзбекистон ССР Меҳнат давлат комитетининг раиси.

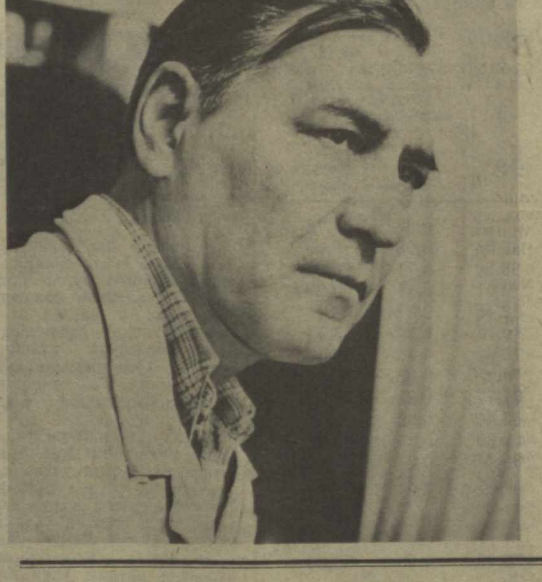

Меҳнаткашлар коллективларида имконият ва резервлардан самарали фойдаланиб, 1987 йилни муваффақиятли якунлаш чоралари кўриляпти. Суратларда: 1. Тошкентдаги «Средазкабель» бирлашмасининг илғор прессловчиси коммунист Ҳусниддин Мирзааҳмедов. У смена топшириқларини кун сайин ошириб адо этишга эришаётир. 2. Ирина Сосницкая — Олмалиқ гилам фабрикасининг зарбдор ишчиларидан бири. Область Совети депутати сифатида у ишлаб чиқариш топшириқларини зиёда бажариш билан ҳамкасблари даврасида шахсий намуна кўрсатмоқда.

Р. Шамсуддинов (ЎзТАГ) ва А. Зуфаров фотолари.

СССР Олий Совети Президиумида

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Владимир Иванович Шимкони СССР радио саноати министри этиб тайинлади.

«КОСМОС-1896» ПАРВОЗДА

1987 йил 14 ноябрь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1896» учирилди.

(ТАСС).

ТАСС ахбороти

1987 йил 15 ноябрь куни Москва вақти билан соат 6 дан 30 минут ўтганда Совет Иттифоқида Семипалатинск районидаги полигонда қуввати 20 килотоннадан 150 килотоннагача борадиган ер ости ядро портлатиши ўтказилди.

Мазкур синов ҳарбий техникани такомиллаштириш мақсадида амалга оширилди.

ТИНЧЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Кенг жаҳон жамоатчилиги Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги байрамига келган партиялар ва ҳаракатлар вакилларининг Москвадаги учрашувига биринчи даражали аҳамиятга молик воқеа деб баҳо бермоқда. Бу учрашувда 178 делегация қатнашди.

СССРдаги қайта қуриш ва ошкоралик коммунистик ҳаракат ички тараққиётига ҳам таъсир этди. 70-йилларнинг охири ва 80-йилларнинг бошидаги «Тўғоноқ солиш механизми» мавжуд бўлган даврда КПСС сиёсатини қандай баҳолаш керак, деган масала коммунистик ҳаракатда анчагина келишмовчиликларни вужудга келтирди. Шу баҳс характери ва формасига КПССнинг ўзи яқин ўтмишдаги фаолияти тажрибасига босиқлик, вазминлик ва ўз-ўзини танқид руҳида баҳо бераётганлиги, шунингдек турли проблемаларга унинг амалий ёндашуви ижобий таъсир ўтказмоқда.

Бошқа партиялар ички ишларига аралашмаслик принципига қатъий риоя қилаётган КПСС ўз фикр-мулоҳазаларини ҳеч кимга тиқиштираётгани йўқ. «Биз янгича фикрлаш концепциямизни баён қилар эканмиз, деди Москва учрашувида М. С. Горбачев, — ҳақ гапни бир ўзимиз айтишни асло даъво қилмаймиз: инсониятнинг давримиз хатарли йўлларидан XXI асрга — ядросиз ва зўравонликсиз дунёга ўта олишига ёрдам берадиган йўлни ўзимиз ҳам қидиряпмиз ва бошқаларни ҳам биргаликда қидиришга таклиф этяпмиз».

Учрашув чоғида икки кун мобайнида фикрлашиб олиш учрашув қатнашчиларининг икки энг муҳим масалада батамом якдиллигини тасдиқлади. Биринчидан, ҳозирги дунё шу пайтгача сира дуч келмаган проблемалар миқёси билан тўқнашди. Иккинчидан, Ер юзида тинчлик тақдири учун, цивилизациянинг қисмати тўғрисида таҳлика ошиб бораётганлиги, миллион-миллион кишиларга дахлдор бўлган проблемаларнинг тобора ўткирлашаётганлиги муносабати билан ташвиш кўпайганлиги хусусидаги фикрга учрашувнинг барча қатнашчилари қўшилдилар. Ер юзидаги ана шу таҳлика меҳнаткашлар кенг оммасини ҳаракатга келтирди.

Геннадий ШИШКИН,
(ТАСС).

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

ЖЕНЕВА. Бу ерда кечқурун СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари, ядровий ва космик қуролларга бағишланган Совет — Америка музокараларидаги Совет делегациясининг раҳбари Юлий Воронцов Америка делегациясининг бошлиғи Макс Кампельман билан учрашди.

ПАРИЖ. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг маориф, фан ва маданият масалалари билан шуғулланувчи ташкилоти (ЮНЕСКО) бош конференциясининг 24 сессиясида тинчликни, халқаро ҳамжиҳатликни, инсон ҳуқуқлари ва халқлар ҳуқуқларини мустаҳкамлаш билан боғлиқ муаммолар комплексини муҳокама қилиш ниҳоясига етди. Делегатлар қабул қилган резолюцияларда ЮНЕСКОга аъзо бўлган давлатлар тинчлик ва ҳамжиҳатлик муҳитини янада кучайтириш мақсадида маориф фан ва маданият арбобларининг ҳамкорлиги ҳамда баҳамжиҳат ҳаракатини янада кенгайтиришни рағбатлантиришга даъват этилган.

ЛУАНДА. Якшанба куни Ангола пойтахтида Африка жанубидаги «фронт ёқаси» давлатлари бошлиқларининг кенгаши тугади. Кенгаш қатнашчилари ирқчи ЖАРнинг тажовузкорона кирдикорларига қарши курашда куч-ғайратларни оширишга азму қарор берганликларини билдирдилар. Учрашувда қабул қилинган якунловчи ахборотда Ангола, Ботсвана, Замбия, Зимбабве, Мозамбик ва Танзания раҳбарлари Рейган маъмуриятининг Африка қитъаси жанубида ўтказаётган сиёсатини нореал деб баҳоладилар ҳамда АҚШни Намибияда мустамлакачиликнинг тугатилишини Куба қўшинларининг Анголадан олиб чиқиб кетилиши билан боғлиқ қилиб қўйишдан воз кечишга ва БМТ Хавфсизлик Кенгашининг 435-резолюцияси рўёбга чиқарилишига амалда кўмаклашишга даъват этдилар. Улар ангол халқининг Претория режими қуролли хуружларига қарши олиб бораётган кураши билан ҳам бирдамлик изҳор этиб, ирқчилардан суверен Анголага қарши агрессия ҳаракатларини тўхтатишни ҳамда ўз қўшинларини шу мамлакат территориясидан сўзсиз олиб чиқиб кетишни талаб қилдилар.

(ТАСС, 16 ноябрь).

ГАЗЕТА ВА ГАЗЕТХОН: *МУАММО, МУЛОҲАЗА, ТАКЛИФ*

ФАРҒОНА РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ЁШЛАРОБОД ҚИШЛОҒИ АҲОЛИСИНИНГ ҲАҚЛИ ТАЛАБЛАРИГА БЕПАРВО МУНОСАБАТДА БУЛМОҚДА

• Мавзуга қайтиб

МАТБУОТ СЎЗИГА ЭЪТИБОР ҚАНИ?

Шоҳимардонсойдан чиққан билакдеккина ариқ ферма ичидан ўтиб, 4000 га яқин аҳоли яшайдиган Ёшларобод қишлоғи сари оқади. Қишлоқ аҳолиси шу сувдан ичишга мажбур. Сув эса турли чиқиндилар, ахлатлар билан ифлосланган.

— Дарҳақиқат, бу ариқ сувини ичиш мумкин эмас. Аҳоли ўртасида айрим юқумли касалликларнинг пайдо бўлишига ҳам тоза ичимлик сувнинг йўқлиги сабаб бўлмоқда, — деди район санэпидстанцияси бош врачи Т. Ортиқов.

Фарғона район Совети ижроия комитетининг қишлоқларда юксак турмуш маданиятини қарор топтириш йўлида етарли қатъият кўрсатмаётганлиги ҳақида «Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 11 март сонида эълон қилинган «Ижроком дадил бўлмагач» сарлавҳали мақола шундай бошланган эди. Ўшандан буён юқорида айтилган ариқдан қанча сувлар оқиб кетди, район санэпидстанцияси бош врачи эса пенсияга чиқиб ҳам улгурди. Аммо қишлоқ аҳли ҳамон ўша сувдан ичаётир.

Яқинда «Совет Ўзбекистони» газетасининг Фарғона шаҳридаги қабулхонасига кўксиларида жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати нишонлари ярақлаётган бир группа нуроний кексалар ташриф буюришди. Ёшларобод қишлоғининг ҳурматли мўйсафидлари, Улуғ Ватан уруши ветеранлари Д. Султонов, Т. Умаров, К. Темиров, Х. Ғофуровлар қишлоқни социал-маданий ривожлантиришга эътибор камлиги, бу хусусда область ва республика матбуотида, телевидениесида айтилган кескин танқидларга район раҳбарлари эътибор бермаётганларидан шикоят қилишди. Телефонда Фарғона район Совети ижроия комитетининг раиси Т. Йўлдошевга шу масала юзасидан мурожаат этдик.

— Бу ишлардан менинг хабарим йўқ, — деб жавоб берди у. — Қурилиш соҳасидаги ўринбосарим билади...

Қизиқ, «Муштум» журналининг 1985 йилги 22-сонидаги «Тошдан садо чиқди», «Комсомолец Узбекистана» газетасининг 1987 йил 26 февралдаги «Тош ҳам гапирган буларди», «Совет Ўзбекистони» газетасининг 1987 йил 11 мартдаги «Ижроком дадил бўлмагач» сарлавҳали мақолаларида, 1987 йил 14 июнь куни Ўзбекистон телевидениесининг биринчи програмаси орқали намойиш этилган «Ҳаёт қувончлари ва ташвишлари» кўрсатувида қилинган танқидлар ижроком раҳбарлари ёдидан наҳотки шунчалик тез кўтарилган бўлса?! Ахир, юқоридаги мақолалар-у, телевидение кўрсатувида айнан бир нарса — Ёшларобод қишлоғи муаммолари баён этилган эди-ку!

«Ҳақиқатан ҳам Ёшларобод посёлкаси аҳолиси водопровод ва табиий газ тармоқлари билан таъминланмаган, ички йўллар асфальтланмаган, маданий-маиший марказ йўқ» дея тан олинган эди Фарғона область агросаноат комитети раисининг ўринбосари А. Мадаминов имзоси билан «Совет Ўзбекистони»га юборилган жавоб хатида. Унда қишлоқ муаммоларини ҳал этишга ваъда берилган эди. Аммо орадан ярим йилдан ортиқ вақт ўтди ҳамки, қишлоқда жиддий ўзгариш бўлгани йўқ. Фақат Водил қишлоқ Совети депутати Х. Каримовнинг жонбозлиги туфайлигина бир километр йўлга энди шағал тўкила бошланди. Лекин энг зарур иш — қишлоқ аҳолиси саломатлигига бевосита таъсир кўрсатадиган ичимлик сув манбаи — молхона ичидан ўтадиган ариқни ферма ташқарисига чиқариш масаласи муаллақ бўлиб қолаверди. Ҳеч қандай иш қилинмади, десак адолатсизлик бўлар. Зеро ферма ташқарисида 20—30 метр узунликда янги ариқ ўзани кавланган. Минг афсуски, иш шу билан тўхтаган.

Район Совети ижрокоми раисининг ўринбосари Н. Бобораҳимов яна қурилиш материаллари етишмаётганлигидан шикоят қилди. Салкам бир йил давомида 500 метр қувур масаласини ҳал этиш пайсалга солиняпти. Ваҳолонки, қишлоқнинг тепа қисмида жойлашган турли область ташкилотларига қарашли дам олиш зоналарининг артезиан қудуқлари сувини аҳолига етказиб бериш имкони бор эди. Ўқув корпуслари авария ҳолатида бўлган 55-ўрта мактабда ҳам қурилиш ишлари суръати ҳамон суст. Қишлоқда кинотеатр, дорихона, новвойхона, чойхона, болалар боғчаси, почта, АТС қурилиши ҳақида гап бўлгани ҳам йўқ. Яна ўша қишлоқда бош пландининг йўқлиги, бош планга эса буюртма берилганлиги ҳақида умумий гаплар айтиш билан кифояланишяпти.

Фарғона район Совети ижроия комитетининг 1986 йил 15 январдаги 10/1 рақамли Ёшларобод қишлоғини ободонлаштириш ҳақидаги қарори амалда бажарилмаяпти. Ахир шу қарорга имзо чеккан ижроком раиси Т. Йўлдошевнинг «бу ишлардан хабари йўқ» бўлса, ижронинг назорати ҳақида сўз юритиш мумкинми?

Фарғона район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. Шоҳобов Ёшларобод қишлоғи аҳолисининг арз-доди юзасидан келган мухбирга «Муштум»га ёзгани билан аҳвол ўзгариб қолармиди?! «Правда»га ёзганда ҳам ишни биз, шу ерлик раҳбарлар ҳал қиламиз!» деган экан. («Муштум» журнали, 1985 йил, 22-сон)

Ҳа, бу гаплар орқада қолиб кетди, дейиш ҳам мумкин эди. Аммо қайта қуриш авж олган шу кунларда ҳам Шоҳобовларнинг ҳақ бўлиб чиқиши кишини ажаблантиради. Зеро, чиндан ҳам матбуотдаги қанчадан-қанча чиқишларга қарамай «шу ерлик раҳбарлар»нинг пинак бузгиси келмаётганига нима дейиш мумкин? Матбуотда қишлоқ аҳолисининг ҳақли талаблари баён қилинган эди. Афсуски, Фарғона райони ижрокомида халқ арзига қулоқ солишмаяпти? Район партия комитети ҳам аҳволни била туриб, етарли талабчанлик кўрсатмаётганлиги билан келишиш қийин.

А. ИБОДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

• Мактубларда:

...МАЪЛУМ ҚИЛИНАДИ

ҚАЛБ ДАЪВАТИ БИЛАН

Оқтош шаҳридаги 15-«Бойчечак» болалар боғчасида С. Люкшина, З. Нечаева, Ҳ. Саидова, И. Караева, Р. Пўлатова, Х. Эшмонова сингари ўттиздан ортиқ тарбиячи ва энага меҳнаткашларнинг 150 нафардан ортиқ ўғил-қизини соғлом ва баркамол вояга етказиш учун самарали фаолият кўрсатишяпти.

Боғча ходимлари Чернобиль АЭСида юз берган фалокатдан сўнг Нарпай районида биринчилар қаторида 904-счётга ёрдам пули ўтказишганди. Сўнгра Тинчлик фондига икки марта маълум миқдорда маблағ ўтказишди.

Яқинда аҳил коллектив аъзолари янги ташкил этилган В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ болалар фондига бир кунлик иш ҳақлари — 180 сўмни ўтказишди.

— Фарзанд ўстираётган ва гўдаклар табассумига ошифта кишилар тинчликни қадрлашади, — дейди боғча мудираси М. Содиқова. — Шунинг учун ҳам ходимларимиз қалб даъвати билан ана шундай эзгу ишга қўшилишди.

А. ЭРДОНОВ,
Самарқанд области.

...ТАНҚИД ҚИЛИНАДИ

ВОДОПРОВОД ҚАЧОН КЕЛАДИ?

Қишлоғимизда 1985 йилда артезиан қудуғи қазилган эди. Лекин қудуқ қазилди-ю, ҳанузгача сув йўқ.

Район агросаноат бирлашмасига ҳам мурожаат қилиб кўрдик. Бироқ ҳамон натижа йўқ.

Аҳоли 15 йилдан буён қишлоғимизда водопровод бўлишини орзу қилади. Ичимлик сув масаласи ҳамон муаммо бўлиб турибди: дарёдан келадиган сув эса ифлос.

Бу масалада бизга ёрдам берадиган бирон бир ташкилот топилармикан?

Бир группа Қорлик қишлоғи ветеранлари номидан оққа кўчирувчи:

И. ТУРДИЕВ,
Олтинсой районидаги «Ширин» совхози.

...ЛУҚМА ТАШЛАНАДИ

ҲАММОМ ҲАҚИДА ЎЙЛАШМАЯПТИ

Пахтачи райони маркази — Зиёвуддин посёлкасида ўн мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилади. Агар посёлка бўйлаб юрсангиз ресторанларга дуч келасиз: «Лола», «Навбаҳор», «Пахтачи», «Роҳат», «Ялпиз»...

Афсуски, посёлкада кундузи чироқ ёқиб қидирсангиз ҳам ҳаммом тополмайсиз. Кишилар шанба ва якшанба кунлари ўн-ўн беш километр йўл босиб «Коммунизм» ва Карл Маркс номли колхозлардаги ҳаммомларга қатнашади.

Посёлкада бундан қарийб 30 йил муқаддам қурилган ҳаммом биноси энди фойдаланишга яроқсиз бўлиб қолган. Бор-йўғи ўн олти ўринли бу «ҳаммомча» йилига ошиб борса бир неча ҳафта ишлайди, холос. Кейин эса узлуксиз ремонтда. Мана бир неча ойдирки, ҳаммом эшигида одатдагидек қулф турибди.

Негадир, Самарқанд область аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳамда область коммунал хўжалиги бошқармалари раҳбарлари посёлка аҳолисининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини ҳисобга олмаяпти, ҳаммом ҳақида ўйлашмаяпти, улар «эскини ямаган билан барибир янги бўлмаслигини» билишмасмикан?

Ж. НАРЗУЛЛАЕВ,
район «Пахтачи» газетаси ходими.

Бекобод районидаги «Зафар тароналари» ансамбли қатнашчилари пахтакорларга намунали хизмат кўрсатишаётир. Суратда: бадиий ҳаваскорлар В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводидан бориб «Партия XXV съезди» совхозида пахта тераётган ҳашарчиларга ўз концерт программаларини намойиш этишяпти.

А. МАЛЬЦЕВ фотоси.

«Совет Ўзбекистони»нинг шу йил 23 апрель сонида «Врач нега ерга қаради?» мақоласи босилган эди. У газетхонларда катта қизиқиш, акс-садо уйғотди. Мақола юзасидан олинган ўнлаб хатлар ва расмий жавоблар эълон қилинди. Биз газетхон хатларининг айримларини Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги эътиборига юборган эдик. Министрлик хатларда кўтарилган муаммоларни диққат билан ўрганиб, тегишли чора-тадбирлар кўрди.

ВИЖДОНАН ИШЛАШ ПАЙТИ

«Врач нега ерга қаради?» мақоласи юзасидан келган хатлар хусусида

— «Мақолани ўқиб юрагим эзилиб кетди, — дейилади Элликқалъа районидаги «Қирққиз» совхозидан келган мактубда. — Районимиздаги «Дўстлик» колхози бригадири А. Раҳимов ишга озгина кечикkани учун Зулфия Аниёзовани калтаклайди, сочидан судрайди, одамлар кўриб бепарво ўтишади.

Зулфиянинг аҳволи ёмонлашгани сабабли у қишлоқ касалхонасига ётқизилади. Бироқ врачлар Ш. Рамонов ва А. Отажоновлар қизни касалхонадан чиқариб юборадилар. Чунки у 11 кун ётса, бригадир жавобгарликка тортилиши керак эди. Кейинчалик Зулфия ҳам, унинг отаси ҳам ўз аризаларига тўғри жавоб олишолмайди. Бунинг устига бригадирнинг яқинлари Зулфияни ёмонотлиққа чиқара бошлайдилар. Бундан қиз руҳий азобланади ва ниҳоят ўз устига керосин қуйиб ёқади. Мўъжиза рўй бериб, Зулфия тирик қолади. Бригадир А. Раҳимовни жазодан қутқариш учун кўпгина кишилар ҳаракат қилдилар.

Энди иккинчи бир воқеа ҳақида ҳикоя қилмоқчиман. Элликқалъа район «Октябрь байроғи» газетасининг 10 февраль сонида «Саиданинг кўз ёшлари» мақоласи эълон қилинган эди. Унда районнинг «Қирққиз» совхозида яшовчи Р. Султоновнинг қизи, 9-синф ўқувчиси Саида Султонова мактабда ўзини ёмон ҳис қилиб, йиқилиб қолгани ёзилган. Ўқитувчилар уни шу совхозда жойлашган Гулистон қишлоқ участка касалхонасига жойлаштирадилар. Воқеа 1986 йилнинг 16 декабрида содир бўлади. Навбатчи врач К. Собиров қизни укол қилиб, ҳушига келтиради ва шу ерда ётиб даволанишни буюради. Бироқ ҳамшира Гулора Журекбоева қизни касалхонадан ҳайдаб юборади. (Эътибор қилинг: врач касалхонага ётқизади, ҳамшира эса... Бунинг учун ҳамшира бош врачга, қанчалик суяниши ўз-ўзидан маълум). Қиз у ер-бу ерда дам олиб, зўрға уйига равона бўлади. Йўл олис, яна йиқилиб қолади...

Газетхон хати нуфузли комиссия томонидан текширилганда шу нарса маълум бўлдики, бемор З. Аниёзова сўзларига қараганда ҳақиқатан бригадир А. Раҳимов 1984 йил 8 ноябрь куни иш вақтида меҳнат интизомини бузаяпсан, деб унинг юзига мушти билан урган. Оқибатда қиз Элликқалъа район касалхонасига ётқизилган ва 5 декабрда соғайиб чиққан.

Комиссиянинг хулосасига кўра, тиббий хизмат кўрсатиш ходимлари Зулфияни хафа қилишмаган, даво бўйича ҳам шикояти йўқ. Айбдор А. Раҳимов уч йил қамоқ жазосига ҳукм этилган. Зулфиянинг ўзини ўзи ёқиб юборишида тиббий хизмат кўрсатиш ходимларининг айби йўқ. ҚҚАССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг 1986 йил май ойида ўтказилган комиссия якунларига кўра З. Аниёзова қўшниси А. Раҳимовнинг хотини билан жанжал оқибатида ўзини ёндирган. 1987 йилнинг 15 апрелида бемор сариқ касаллигининг вируслп «В» формаси, жигар фаолиятининг бузилиши оқибатида юқумли касалликлар шифохонасига тушган ва тўрт кундан сўнг вафот этган.

Комиссиянинг иккинчи воқеа хусусидаги якуни шундай: 1986 йилнинг 16 декабрида 9-синф ўқувчиси Саида Султонова ўзини ёмон ҳис этади ва мактаб илмий бўлим мудири ҳамроҳлигида Гулистон қишлоқ участка касалхонасига келтирилади. Врач К. Собиров уни текшириб, ётқизишга рухсат беради. Шу пайт ҳамшира Гулора Журекбоева врач Собировдан қизнинг ётқизилаётганлиги учун йўлланма талаб қилади. У вазифасини суиистеъмол қилиб, қизга қўпол муомалада бўлади. Сўнг беморни касалхонага ётқизишга қўймай, уйига юборади. Бироқ ярим соатдан сўнг бемор қайта касалхонага олиб келинади. 14 кундан сўнг ўзини яхши ҳис этгач, шифохонадан чиқади. Шундан сўнг ҳамшира Журекбоева ва врач Собиров ўртасидаги низо кучаяди. Элликқалъа район марказий касалхонаси медицина кенгашининг район партия комитетининг секретари А. Алламберганов иштирокида ўтган йиғилишида Гулистон қишлоқ участка касалхонаси коллективидаги меҳнат интизоми қониқарсиз деб топилган. Врачга нисбатан қўпол муомала қилганлиги ва бемор С. Султоновага нисбатан ёмон муносабатда бўлганлиги учун ҳамшира Г. Журекбоева вазифасидан бўшатилган. Бош врач У. Журтгибоевага касалхона ишини ёмон ташкил этганлиги учун ҳайфсан эълон қилинган.

Газетхонлардан наманганлик М. Имомалиев, Беруний районидан Ф. Саидова, Хазорасп районидан А. Собиров ва бошқалар, Пискент районидан М. Машарипов, Учқўрғондан С. Абдураззоқов, Пахтачидан Б. Тошев ва бошқалар, Иштихондан М. Узоқов, Попдан М. Зуҳриддинова, Усмон Юсупов районидан Я. Расулов, Пайариқдан С. Умирова, Жиззахдан Б. Соатов, тошкентлик М. Ҳидоятова, А. Зулфиқоров, марғилонлик Р. Нишонбоев, Советобод районидан Ж. Сафаров, Андижондан У. Холиқов, қаршилик Ё. Одилов ва бошқалар «Врач нега ерга қаради?» мақоласида ўз ишига совуққонлик, масъулиятсизлик билан қараган шифокорларни қаттиқ танқид қилганлар.

«Беморга шифокордек муносабатда бўлмаган, жамият касалхонасини ўз шахсий шифохонаси деб билган бўлим мудири Д. Сотволдиев беморга диагноз қўя олмаган. Ўзи даволаётган беморнинг кўчага ҳайдаб чиқарилишида ҳимоячилик қилолмаган «шифокор» Н. Эгамбердиева совет врачи деган юксак номга муносиб эмас. Бош врач Қаюм Умрзоқов тўғри раҳбарлик қилганда бундай бебошлик бўлмасди. У бош врачлик лавозимига муносиб эмас!» —деб ёзади Хўжайли шаҳридан пенсионер, Қаҳрамон она Ободон Қутлимуродова.

Наманган область, Учқўрғон шаҳридан хат йўллаган О. Раҳмонов мулоҳазаларига эътибор беринг: «Мен Улуғ Ватан уруши қатнашчиси бўлганим учун ҳам шундай фаровон турмуш кечираётган, тинч-тотув яшаётган бир вақтда... бу тошбағир, ноинсоф, ўз касбкорига, қасамёдига амал қилмайдиган, инсоний бурчини йўқотган Давлат Сотволдиев, 22 ёшли Адҳам Мирдадаевни даволаган врач Насиба Эгамбердиева, қолаверса, бош врач Қаюм Умрзоқовларга берилган жазо жуда ҳам енгил деб ҳисоблайман».

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги даволаш-профилактика бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Р. Султонов имзоси билан олинган жавобда таъкидланишича, «Врач нега ерга қаради? мақоласи Ўзбекистон ССР ва ҚҚАССР Соғлиқни сақлаш министрликлари, Наманган ва бошқа областлар соғлиқни сақлаш бўлимлари томонидан кўрилиб, муҳокама қилинган.

Соғлиқни сақлаш муассасалари даволаш-профилактика, медицина ходимлари шаънига билдирилган танқидий мулоҳазалар тўғри деб топилган. Республика аҳолисига медицина хизматини ташкил этишни яхшилаш бўйича тадбирлар белгиланган. Бундан ташқари, Наманган шаҳар касалхонаси бош врачи И. Умрзоқов ва бош врач ўринбосари О. Турғуновларга беморни касалхонадан асоссиз чиқариб юборганлиги учун маъмурий жазо кўрилди. Врач Н. Эгамбердиева лавозимидан бўшатилди. Бўлим мудири Д. Сотволдиевга қаттиқ ҳайфсан, врач М. Мадраҳимовага ҳайфсан берилди.

Мақола юзасидан келган хатларнинг айримлари Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ходимлари томонидан текшириб, тегишли чора-тадбир кўрилган. Жумладан, олотлик газетхон Н. Жумаевнинг хати юзасидан Олот район марказий касалхонасида Н. Назарованинг вафоти тафсилоти текширилган. Беморнинг асосий хасталик сабабларини аниқлашда ноаниқликка йўл қўйилган. Беморда бошланган сариқ касаллигининг вируси «В» формаси ўз вақтида аниқланмаган ва тўла даволанмаган, бу эса беморни ўлимга олиб келган. Бу воқеа область бош акушер-гинекологи С. Файзиев иштирокида ўтган врачлар йиғилишида тўла таҳлил этилган. Айбдор шахсларга маъмурий жазо кўрилган: акушер-гинеколог А. Тошева, инфекционист Остоноваларга ҳайфсан, юқумли касалликлар бўлими мудири Рўзиевага қаттиқ ҳайфсан берилган.

Шу йилнинг июль ойида республика бош акушер-гинекологи С. Нарзиқулова оналар ўлими сабабларини аниқлаш мақсадида Бухоро областида командировкада бўлди. Бунга асосий сабаблардан бири юқумли сариқ касаллигидир. Область акушер-гинекологлари йўл қўйилган нуқсонларни тугатиш тадбирларини белгилаган. Ҳозирги вақтда юқумли касалликлар шифохонаси базасида районлараро туғуруқхона бўлимлари ташкил этилмоқда.

Газетхонлардан фарғоналик Насиба Турдиматова, тўйтепалик Собир Раҳимов, наманганлик Қосимжон Ҳошимов, янгийўллик Маъруф Нуриддиновларнинг хатлари чуқур ўрганилган ва чора-тадбирлар белгиланган.

Қарши районидан Чори Авлиёқулов «Врач нега ерга қаради» мақоласини ўқигач, яраси янгиланганлигини ёзади. Жумладан, унинг қизи Майсара Авлиёқулова область юқумли касалликлар шифохонасига ётқизилади ва шу ерда вафот этади.

Текшириш якунида шу нарса аниқландики, М. Авлиёқулова сариқ касаллигининг оғир формаси ва жигар фаолиятининг етишмовчилиги билан хасталанган. У тиббий ёрдам сўраб ҳеч кимга ва ҳеч қандай медицина муассасасига мурожаат қилмаган. Ҳатто ҳомиладор бўлганида ҳам акушер-гинекологларга учрашмаган. Касалхонага келган вақтида унинг ҳомиласи 24 ҳафталик бўлган. Даволаниш жараёнида касалликнинг зўрлигидан бола чала туғилган. Чунки врачлар онанинг ҳаётини сақлаб қолиш учун курашишган. Жигар фаолиятининг етишмовчилиги кучая бориб, она ҳам вафот этган.

Андижонлик газетхон М. Аҳмедованинг хатига асосан Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг комиссияси Андижон шаҳар «тез ёрдам» станцияси ишини текширди. Ундан маълум бўлишича, «тез ёрдам» медицина ходимлари бемор оғир аҳволда бўлишига қарамай барча дори-дармонларни қўллаб кўришган. Шу билан бирга «тез ёрдам» бригада ходимларида кислород етишмаганлиги факти тўғри деб топилган. Андижон область соғлиқни сақлаш бўлими бўйича буйруқ билан «тез ёрдам» бригадаси врачи М. Скуридинага қаттиқ ҳайфсан, фельдшер Абрамовга ҳайфсон берилган.

Наманганлик Муҳитдин Турғунов шаҳарда болалар орасида турли касалликлар кўпаяётганлигига сабаб санитария-гигиена қоидаларига риоя этилмаётганлиги эканини қайд этади. Текшириш натижаларидан маълум бўладики, бир қатор умумий овқатланиш ва озиқ-овқат савдоси, алкоголсиз ичимликлар, сут маҳсулотлари объектлари санитария-гигиена талабларига жавоб бермайди. Уларда сотувчи ва харидорларнинг шахсий гигиенага риоя этиши учун оддий шарт-шароитлар яратилмаган, холодильник, технологик қурилмалар билан таъминланмаган. Санитария-эпидемиология станцияси таклифига мувофиқ вокзал майдонида, «Шабада», «Жамбул» кафелари территориясида, «Спартак» стадиони, автостанция ва бошқа жойларда кўчаларда савдо қилишга барҳам берилган. Айрим шахсларнинг озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилишига чек қўйилмоқда. Наманган шаҳридаги колхоз бозорида тандирда ёпилган нонларни харид қилиш учун махсус савдо ўрни ажратилган.

Газетхонлардан Бўстонлиқ районидан Р. Мирюсупова, Андижон шаҳридан Қ. Иноғамовалар ҳам ўз мактублари да кўтарилган масалалар юзасидан соғлиқни сақлаш органларидан тегишли жавобларни олганлар.

Мактублар... Улар шу куннинг муҳим муаммолари — ютуқ ва нуқсонлар ҳақида ҳикоя қилади. Соғлиқни сақлаш ходимларига нисбатан келаётган танқидий хатлар айниқса кўп.

Қайта қуриш ҳаётимизнинг ҳар бир жабҳасида кизғин бормоқда. Бу КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг соғлиқни сақлашни қайта қуришнинг Асосий йўналишлари лойиҳасида ҳам ўз аксини топган. Жумладан, соғлиқни сақлашни тубдан қайта қуриш, камчиликларни тугатиш, мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланишни таъминлаш, медицина ёрдами сифатини кескин ошириш вазифаси қўйилган. Шундай экан, бу ҳар бир медицина ходимини виждонан ишлашга, масъулиятни янада оширишга ундамоқда.

Қайта қуриш ҳам шуни тақозо этяпти.

М. ПИРМАТОВ.

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

•

«ҚОҒОЗБОЗЛАР»

Шундай сарлавҳа остида (газетанинг 1987 йил 2 сентябрь сони) босилган мақолада Наманган шаҳридаги «Турист» меҳмонхонаси қуриладиган майдон ўз вақтида бўшатилмай, баъзи идора ва ташкилотлар томонидан эгаллаб турилганлиги танқид қилинганди.

— Мақола область партия комитетида область ва шаҳар Советлари ижроия комитетлари раислари, раис ўринбосарлари ва масъул ходимлар иштирокида муҳокама қилинди, дейилади НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган расмий жавобда. — Мақолада баён этилган фактлар тўғри, деб тан олинди.

Ҳақиқатан ҳам шаҳар Совети ижроия комитети собиқ раиси Ё. Акбаров ва унинг ўринбосари Э. Маматқулов айби билан сансалорликка йўл қўйилган, «Турист» меҳмонхонаси қурилиши учун ажратилган майдонни бўшатиш масалалари ўз вақтида ҳал этилмаган. Кўрсатиб ўтилган фактларга йўл қўйилганлиги учун Э. Маматқуловга қаттиқ жазо чоралари қўлланилиши мумкин, лекин шаҳар Совети ижроия комитети раиси лавозимида ишлаётганига кўп бўлмаганлиги сабабли уни огоҳлантириш билан чегараланилди.

Область ижроия комитети гаражи ва архивини кўчириш масаласини ўз вақтида ҳал қилмаганлиги учун область Совети ижроия комитети секретари Р. Сиддиқов огоҳлантирилди.

Область Совети ижроия комитети раиси ўринбосари А. Ҳайдаровнинг эътибори ҳужжатларнинг бажарилиши устидан бўш назорат ўрнатилганлигига қаратилди.

Ҳозирги вақтда майдонни бўшатиш билан боғлиқ бўлган барча масалалар ҳал этилди, пудрат ташкилотида мазкур объектда қурилиш-монтаж ишлари суръатини жадаллаштириш юзасидан зарур тадбирлар ишлаб чиқилди.

* * *

Шунингдек, газетада босилган «Эътибор ҳозирдан бўлса...» (8.08.87 йил) мақоласига Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетидан, «Излаган тадбир топади» (31.08.87 йил) сарлавҳали мақола юзасидан Самарқанд область Совети ижроия комитетидан «Ҳавотоғ» ёрдамга муҳтож (10. 09. 87 йил) мақоласига Сирдарё область касаба союзлари Советидан расмий жавоблар олинди.

ЗИЛОЛ СУВ БУЛҒАНМАСИН

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1 июль сонидаги Тошкент шаҳрида канал, анҳор, ариқ сувлари булғатилаётганлигига бағишланган «Виждонингиз қийналмайдими?» сарлавҳали мақола ярамга қалампир сепгандек бўлди. Чунки суви, табиати шоирларни илҳомлантирган Тошкент области Паркент районидаги баъзи ариқларнинг аҳволини кўриб, наҳотки инсон учун ҳаётбахш омил — сувга нисбатан шунчалик эътиборсиз муносабатда бўлинса деб ҳайрон қоласан.

Бугунги кунда Паркент районининг Невич ва айниқса Навдак қишлоқларида юқумли касалликлар билан оғриганлар учраб турибди.

Гап шундаки, Чотқол тоғи тизмасининг баланд чўққисидан оқиб келаётган зилол сув юқоридаги қишлоқлар ичига кириши билан ўзининг ҳаётбахшлик хусусиятини йўқотиб, ифлосланиб кетмоқда. «Виждонингиз қийналмайдими?» мақоласида қайд этилганидек, бу қишлоқларда ҳам ахлатларни ариқ сувига оқизмоқдалар, оқар сув бўйига ўчоқ осиб кир ювилади, ариқлар қирғоғидаги сув хўжалигига қарашли 10 метр кенгликдаги инспектор йўлидан аллақачонлар ном-нишон қолмаган. Молхона қурилиб, ундан чиқадиган ахлат бевосита ариққа тўғриланган жойлар ҳам йўқ эмас. Кўпгина ариқ бўйларида мол арқонланиб, бусиз ҳам ифлос бўлган ичар сув янада булғанмоқда. Навдак қишлоғидан оқиб ўтадиган сувнинг аксарият ариқларини хонадонлар ўз ҳовлиларига девор билан ўраб киритиб олишган.

Навдак ва Невич қишлоқларида қурилган водопровод тегишли масофанинг ярмига бормасдан эрта-ю кеч, бекорга оқиб ётади. Аксарият жойларда эса, унинг суви танқис.

Яқинда сариқ касалига чалинган набирамни Тошкент шаҳар 5-болалар юқумли касалхонасига ётқизишга тўғри келди. Набирамнинг соғлиғидан хабар олгани бу ерга келганимда касалхона эшигида навбатчилик қилаётган шу ерлик нуроний отахон билан суҳбатлашиб қолдик. Маълум бўлишича, шу касалхонадан 300 метр масофада жойлашган Ўзбекистон эпидемиология, микробиология илмий-текшириш институти қошидаги юқумли касалликлар касалхонасидан ўтказилган канализация тармоғи ёрилиб Бўзсувга оқиб тушаётган экан. Худди шу ерда эса Тошкент шаҳридаги болалар боғчалари ва касалхоналарга озиқ-овқат тақсимлаб берувчи катта база жойлашган. Шу жойни бориб кўрдим. Дарҳақиқат, Акмал Икромов районидаги «Мусобақа» кўчасида жойлашган озиқ-овқат базаси ёнгинасида юқумли касалликлар клиникасидан оқиб келаётган ҳамма ифлос оқинди Бўзсувга оқиб тушмоқда.

Канализация ёрилган жойнинг ёнгинасида истиқомат қилувчи пенсионер Вали Салимов бу ҳолдан қайғуриб: «Маҳаллада ёш болалар кўп. Улар ифлосликлар оқиб тушаётган жойларда ўйнаб юришади. Анҳор суви эса Янгийўл районининг қанча аҳоли пунктларидан ўтади. Бу оғир оқибатларга олиб келиши мумкин», деди.

Табиатни қўриқлаш, инсон саломатлигини сақлаш хусусида катта ғамхўрлик қилинаётган, нуфузли йиғилишларда табиатни муҳофаза қилиш ва унинг ресурсларидан тўғри фойдаланиш вазифаси кескин бўлиб турганлиги қайта-қайта таъкидланаётган бир вақтда бундай бепарволик билан келишиш мумкин эмас.

Т. ТОШПЎЛАТОВ,
Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

ЖАНГОВАР УМР

Республикамиз пойтахтининг Марказ-1 кварталида истиқомат қилувчилар Абдуллахўжа ака Муродхўжаевнинг номини алоҳида ҳурмат ва эътибор билан тилга олишади. Бу бежиз эмас, албатта. Абдуллахўжа ака мана саксон ёшни қоралабди ҳамки, ҳамон актив ҳаёт кечирмоқда. У кўпчилик ташвиши билан яшашни ёқтиради.

Муродхўжаев босиб ўтган ҳаёт йўли ҳавас қилса арзигулик. Унга нимаики иш, қандай лавозим ишониб топширилган бўлса доимо виждонан, сидқидилдан адо этди. Меҳнатсеварлиги билан атрофдагиларга ўрнак кўрсатди.

У Улуғ Ватан уруши қатнашчисидир. Мамлакатимиз ва халқларимиз бошига оғир мусибат тушганда кўнгилли бўлиб фронтга отланди. Сталинград шаҳри учун бўлган жангларда, Ростов-Дон, Донецк шаҳарларини озод қилиш, Украинадаги бир қанча шаҳар ва қишлоқларни фашист-газандалардан тозалашда мардлик ва матонат кўрсатди.

Муродхўжаев тинч қурилиш йилларида ҳам ғайрат-шижоат билан ишлади. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми секретари, Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтида ректор, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими марказий кутубхонасида директор бўлди. Ўзбекистон ССР маориф министри, Туркистон ҳарбий округининг «Фрунзевец» газетаси редактори ўринбосари лавозимларида ёшларни тарбиялашга муносиб ҳисса қўшди. Абдуллахўжа аканинг кўкрагини безаб турган Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ, Қизил Юлдуз, 1-даражали Улуғ Ватан уруши орденлари ва қўша-қўша медаллар унинг умр саҳифалари қанчалик сермазмун, жанговар эканлигидан далолат бериб турибди.

Абдуллахўжа ака ҳамон бардам. Уни тез-тез мактаб ўқувчилари билан учрашув ўтказаётганда, институт талабалари ҳузурида хотираларини гапириб бераётганда, ишчи ва пахтакорлар даврасида учратиш мумкин. Кекса коммунист республика уруш ва меҳнат ветеранлари кенгашининг топшириқларини ҳам сидқидилдан адо этиб келмоқда. У бир фикрни кўп такрорлайди. Киши ҳаётда курашчан ва изланувчан бўлиши, вақтни беҳуда ўтказмаслиги, жанговар умр кечириши керак. Муродхўжаев амалда худди шундай ҳаёт кечираётир.

С. ОХУНЖОНОВ.

● РЕСПУБЛИКА ТЕАТРЛАРИДА

БИРИНЧИ ҚОРАҚАЛПОҚ ОПЕРАСИ САҲНАДА

К. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон АССР давлат музикали драма ва комедия театри ранг-баранг мавзудаги изланишлари — спектакллари билан ўз мухлисларини хушнуд этмоқда.

Қорақалпоғистон АССР халқ шоири Иброҳим Юсупов либреттоси асосида яратилган опера премьераси ўзига хос маданият байрамига айланди. Қорақалпоқ адабиётининг классик шоири Ажиниёз ҳақида ҳикоя қилувчи бу янги спектакль музикасини Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Н. Муҳаммединов ёзган. Операни саҳналаштиришда музика раҳбари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Ғани Тўлаганов, режиссёр, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Олег Узоқовларнинг хизматлари катта. Коллективга А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР давлат Катта театри яқиндан ёрдам берди.

Спектаклда жанубий Орол ва Амударёнинг қуйи этакларида XIX аср (1824—1878 йиллар)да яшаб, ижод этган шоир Ажиниёз образи, ўлкада юз берган Қўнғирот қўзғолони, Бўзатов трагедияси акс эттирилган.

Операда Ажиниёз партиясини иқтидорли санъаткор, Ленинград давлат консерваториясини муваффақиятли тугатган Тўлебек Хўжаназаров ижро этмоқда.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

● *Пири бадавлатлар*

БАХТИ БАРКАМОЛ

Меҳри опа бемаҳал келган телеграммани олдию, ҳовлиқиб қолди. Ширингина ухлаб ётган ўғлини уйғотди.

— Зокиржон, жон болам, тур манавини ўқигин, кимдан келибди?

Ўғли зўрға ўрнидан қўзғолиб, кўзини ишқалай-ишқалай хатни жин чироққа тутди. Телеграмма акасидан келган эди. Уни ўқидию, онасига нима дейишини ҳам билмай қолди.

— Акам... акам.... вокзалдан соат ўнларда ўтамиз, дебдилар...

— Вой ўлмасам, мен ҳозир... Сен укаларингга қараб тур.

Меҳриниса опа нима қиларини билолмай, бир дам туриб қолди. Сўнг шоша-пиша халтага туршак, мағиз, озгина қурт солди-да, оёғига калишини илиб, кўчага чиқди. Тун қоронғусида тез-тез юриб, вокзал томон кетди. Шу пайт узоқдан келаётган ҳаммаҳалласи Абдулла ака кўзига чўғдек кўринди.

— Меҳриси тушмагур-а, кеч қолдинг-ку...

Она турган ерида қотиб қолди. Қулоғига бошқа гап кирмас, Абдулла ака эса ниманларнидир куйиниб гапирарди.

— Собиржонни кўрдим. Вагон деразасидан «ойи»лаб қичқирганида таниб қолдим. Мени кўриб хурсанд бўлди. «Ойинг хабарсиз қолган бўлса керак, бўлмасам албатта келарди, хавотирланма, ҳаммаси соғ-саломат» дедим. Офицерликка ўқиб, энди фронтга кетаётган экан.

Меҳри опани совуқ тер босди. Кўз ёшларини тиёлмади...

Оғир уруш йиллари. Меҳриниса аянинг турмуш ўртоғи Содиқжон ака ҳам, бош фарзанди Собиржон ҳам фронтга кетишганди. Бир этак бола билан тонг саҳардан қош қорайгунча фермада ишлаб, рўзғор тебратарди. 1944 йил 13 январда Украинадан қора хат келди: «Ўғлингиз Собиржон Содиқов жангда мардларча ҳалок бўлди». Ахир эндигина йигирмага қадам қўйганди. Қанчадан-қанча орзу-умидлари қалбида кетди. Ўнта бўлса ўрни бошқа деганларидек, ая ҳамон ўша ўғлини эслайди.

— Ўлмасанг кўраверар экансан, қандай тўкин, тинч, фаровон замон келди, — дейди Меҳри ая Олимова. Ўғилларим, қизим, невараларимни кўрсам кўзим қувнайди. Хотин-қизларга ҳозир яхши шароитлар яратилгану, бироқ барибир қийин. Ишхонада ишлаб келиб қайнонанинг кўнглига қарасинми, эрига ёққан овқатни қилсинми, болаларига дарс тайёрлатсинми? Бундай қараганда ҳар кунги гапдай кўринади-ю, лекин билиб давлатимиз аёлларга енгиллик яратди. Кечаги шанба куни кичкина келиним «Бир кунга пахтага чиқар эканмиз, нима қиламан?» — дейди. Эл чақирганда баҳона топиш керак эмас, уят бўлади. Кучим етганда ўзим ҳам чиқардим, десам, болаларим тушмагур кулишади.

Меҳриниса аянинг нуроний чеҳрасига қараб, гапларини эшитиб тўймайсан. У ҳамиша фарзандларига меҳнатсиз фароғатда яшаб бўлмаслигини уқтиради. «Бир ишни тутдингми охирига етказ, кўзинг етмаса бошлама» деб насиҳат қилади. Ҳақиқатан аянинг йўл-йўриқларига юриб, ҳамма фарзандлари уй-жойли бўлиб, ҳаётда ўз ўрнини топишди.

Носиржон ака темир йўлда ишлаб шу ердан пенсияга кетди. Зокиржон ака ҳам шу ерда ишлайди, меҳнат ветерани. Умаржон ака шофер, Ниғмат ака эса стаматолог-врач. Қизлари Озода опа Ғуломова Тошкентдаги политехника техникумида ўқитувчи бўлиб ишлайдилар.

— Бир куни Озода келиб «Ойи, куёвингиз иккаламиз машина ҳайдашни ўргандик», деганда суюнганимни айтсангиз, — дейди ая кулимсираб. — Ахир ўзингга орзу бўлган, қўлинг етмаган нарсага фарзандларинг эришса ёмонми. Зокиржон ўғлим ҳам қобил-да. Доимо кўнглимга қарайди. Бизга озодлик берган Ленинни бир кўрсам, деганимда Москвага олиб борди.

Ҳақиқатан ҳам Зокиржон ака Меҳриниса аяни кўп жойларга олиб борган. Ая қайси шаҳарга бормасин дастлаб қабристонларни зиёрат қилади. Ўғли Собиржоннинг қабри Украинада эканлигини билса-да, бошқа юртларда ўғли билан оғир, суронли жангларда ёнма-ён, ҳамдард бўлган, сўнгги дийдорини кўрган қуролдошлари бордек кўринади.

— Аямлар жуда қувноқлар, — дейди невара келин, — Биз ийманиб қайнонамизга айтолмаган гапларни ҳам аямизга айтамиз. У кишининг дутор чертишларини кўрсангиз маҳлиё бўласиз. Ҳамма жамулжам бўлганда дутор чалиб бизларни ўйинга туширадилар.

Ая тор чертиб, лапар айтганда унинг завқ-шавқини кўрган одам юзни қаршилаётган аёл деб ўйламайди. Ўзлари айтгандек, ғайратлари жўш уради. Буларнинг бари турмушимизнинг афзаллигидан, Октябрь шарофатидан.

М. ОБИДОВА.
Тошкент шаҳри.

Суратда: Меҳри ая фарзандлари оғушида.
В. МОЛГАЧЕВ фотоси.

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ

1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЁМИ
47-ТИРАЖИНИНГ
РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

БУ ТИРАЖ 1987 ЙИЛ 15 НОЯБРДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛДИ.

Заёмнинг ўттиз олти разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди.

серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)
200415	1—100	100	232843	100*)	500	268262	038*)	1000
200767	003*)	1000	232845	065*)	1000	268386	002*)	2500
203323	1—100	250	233167	093*)	500	269194	057*)	2500
204892	069*)	1000	235118	070*)	10000	269699	087*)	1000
205015	099*)	2500	235169	1—100	250	270095	035*)	500
205440	064*)	500	235494	1—100	100	270160	047*)	500
205680	1—100	250	235704	016*)	500	270218	1—100	100
207190	1—100	100	235947	052*)	1000	270316	1—100	250
207486	1—100	250	237105	075*)	1000	270389	1—100	[illegible]
207633	034*)	1000	237639	1—100	100	270528	070*)	[illegible]
207759	086*)	1000	237661	074*)	5000	270650	1—100	250
207819	1—100	100	238130	008*)	1000	270843	1—100	250
208148	1—100	100	239068	1—100	100	271033	1—100	500
208649	083*)	5000	239348	003*)	500	271607	1—100	100
209067	069*)	1000	239439	1—100	250	271625	045*)	500
209210	012*)	1000	239568	040*)	1000	271780	1—100	100
209333	010*)	2500	240748	038*)	500	272105	033*)	500
209562	079*)	1000	240924	1—100	500	272363	015*)	5000
210333	1—100	250	240944	010*)	1000	272509	027*)	500
210888	091*)	500	242234	049*)	1000	272616	001*)	2500
210994	005*)	1000	242679	1—100	100	273150	069*)	2500
211148	1—100	250	243413	1—100	100	273708	094*)	1000
211327	034*)	500	245098	046*)	500	275019	037*)	1000
211708	003*)	1000	246053	1—100	250	275100	1—100	100
212142	015*)	500	246800	048*)	1000	275640	072*)	2500
212335	023*)	2500	247656	074*)	2500	276153	047*)	1000
214025	1—100	100	248267	071*)	1000	276186	073*)	500
214552	098*)	500	248379	089*)	500	276207	1—100	250
214767	097*)	1000	248539	051*)	1000	276318	1—100	100
215022	016*)	500	248981	020*)	1000	277498	052*)	500
215614	1—100	100	249266	1—100	250	278346	037*)	2500
215679	013*)	1000	249492	093*)	500	279881	057*)	500
215893	1—100	100	249690	030*)	1000	280142	1—100	100
217599	033*)	500	250865	099*)	1000	280540	041*)	500
218637	082*)	2500	250955	1—100	100	280751	097*)	1000
218648	038*)	5000	251292	099*)	1000	281781	1—100	100
219152	056*)	1000	251658	054*)	1000	283975	1—100	100
219224	1—100	100	252030	061*)	500	284038	1—100	250
220047	071*)	1000	252237	030*)	500	284400	036*)	500
220709	097*)	2500	252837	024*)	500	284410	042*)	500
221207	044*)	500	255077	042*)	1000	284457	1—100	100
221643	1—100	250	255456	082*)	1000	286210	1—100	100
221699	093*)	500	255797	1—100	100	286417	1—100	250
221776	1—100	100	256704	1—100	250	286431	056*)	1000
222007	095*)	500	257140	062*)	500	287173	1—100	250
222139	052*)	500	257155	080*)	1000	287347	1—100	100
222297	042*)	1000	257234	1—100	100	287546	096*)	1000
223014	052*)	500	257567	1—100	100	287960	1—100	100
224211	1—100	100	257755	036*)	2500	289346	1—100	100
225252	028*)	1000	258033	1—100	250	289801	1—100	250
225540	034*)	500	258364	044*)	500	289806	020*)	500
225783	059*)	500	260086	008*)	2500	290575	008*)	1000
226117	1—100	100	260509	024*)	2500	290830	1—100	100
226371	1—100	100	260783	1—100	250	290929	021*)	500
226655	081*)	500	262318	022*)	1000	291391	010*)	500
227082	1—100	250	262738	1—100	100	291630	031*)	500
227412	080*)	1000	264312	019*)	1000	292733	005*)	1000
228499	1—100	100	265223	069*)	2500	292934	036*)	1000
228814	1—100	100	265766	049*)	1000	293044	1—100	100
228822	035*)	500	266051	047*)	1000	293550	057*)	500
228873	012*)	1000	266572	002*)	2500	294158	1—100	100
229934	006*)	500	266628	1—100	100	295009	008*)	5000
230323	022*)	1000	267173	007*)	1000	295422	070*)	1000
230616	1—100	250	267554	092*)	1000	296719	051*)	500
			267680	041*)	2500	296835	002*)	2500
230716	061*)	500	267958	1—100	250	297620	013*)	500
232336	088*)	500	268124	1—100	250	298062	095*)	2500

Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 99 номерига 100 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда 50 сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган.

100 сўмлик облигацияларга бир хил миқдорда — 100, 250, 500 сўм ютуқ чиқан тақдирда ютуқ чиққан сериядаги облигацияларнинг барча номерларига, айнан 200, 500, 1000 сўм ютуқ тўланади. 100 сўмлик облигация номерларидан бирига 500, 1000, 2500, 5000, 10000 сўм миқдорида ютуқ чиққанда унинг иккинчи номерига 100 сўм чиқади ва облигация бўйича 600, 1100, 2600, 5100, 10100 сўм тўланади, 25 сўм қийматидаги облигацияларга 50 сўмлик облигацияга чиққан ютуқнинг ярми тўланади.

Ютуқ пулига ютуқ чиққан облигациянинг бевосита қиймати ҳам киради.

Мазкур жадвал расмий ҳужжат ҳисобланиб, омонат кассалари ана шу ҳужжат асосида газетанинг навбатдаги сони чиққан кундан бошлаб ютуқларни белгиланган тартибда тўлай бошлайди.

Ютуқлар тиражини ўтказиш комиссияси раиси — Тошкент шаҳар халқ депутатлари Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари В. А. КОТОВ.
Комиссия масъул секретари — Е. И. ДЕМИНА.

● *Янги шеърлар*

Ҳабиб САЪДУЛЛА

Ҳақиқат

Ҳақиқат биттадир,
Ҳақиқат каттадир.
Биз уни майдалаб юбордик чоғи.
Сенинг ҳақиқатинг,
Менинг ҳақиқатим,
Бошқа ҳақиқатлар у ёғи...

Ҳақиқат яхлитдир,
Бир ёмби тахлитдир.
Уни бўлакларга бўлсак, биродар,
Тортишиб, бўлишиб,
Ҳар ким ўз улушин
Ола билармикин баробар!

Йўқ, бу душвордир,
Тирикликда кордир
Каттароғин олмоқ илинжи,
Шу илинж, шу армон
Йўлида ҳар инсон
Йўқотиб юради орому тинчин.

Майдаланган нарса
Бўлиб парча-парча,
Йўқолиб кетмасми оқибат!!
Ўзимиз майдалаб,
Этурмиз сўнг талаб
Катта ҳақиқатни ҳамма вақт.

Тирқираб кетса гар
Майда ҳақиқатлар
Улкан ноҳақликка етмагай кучи.
Юраклар бир бўлсин,
Тилаклар бир бўлсин,
Ҳақиқатни бутун сақламоқ учун.

Улар

Кимлар,
Ким бўларлар ноаён, аммо,
Ўзларин бақавли Суқрот сезарлар.
Топиб ҳар қадамда турфа муаммо,
Улар гапирарлар,
Улар ёзарлар.

Бугун минбар очиқ,
Фикрлар ошкор,
Тилга келган гапни гапирмоқ мумкин.
Демократия —
Қалқон уларга,
Пайхон қилмоқ учун андиша мулкин.

Хатлар парвоз қилар,
Минбар жаранглар,
Не тонг, гапирмоғу хат ёзмоқ — ҳуқуқ.
Дағдаға қилсалар ҳамма аланглар,
«Ўзинг нима қилдинг!» деб сўровчи йўқ.

Балли, замонанинг қутлуғ зайлига,
Беэътибор қолмас бирор хат, гапинг.
Сулаймон тоғини сўра, майлига,
Зарра тегмаса ҳам ҳаётга нафинг.

Таклиф киритарлар,
Этарлар талаб.
Гарчи иш қийиндир,
Сўз айтмоқ осон.
Мактублар ёғдириб,
Гапларни тахлаб
Тутиб юрадиган ўзларин осмон.

Ҳаммада нуқсону
Ҳар ёнда хато.
Ўзларин фаришта, оппоқ сезарлар,
Бемаҳал дунёга келдик, деб ҳатто,
Отасин устидан хатлар ёзарлар.

● *Спорт*

ЧИМ ХОККЕЙ:

МУНОСИБ ҲИССА

Ҳиндистон пойтахтида Индира Ганди хотира-соврини учун ўтказилаётган анъанавий халқаро турнирда СССР терма командаси хоккейчи қизлари дастлабки учрашувни муваффақиятли бошладилар. Хоккейчиларимиз Япония терма командаси билан учрашиб, дарвозага жавобсиз 5 та тўп киритишди. Дастлабки тўпни учрашувнинг 5-минутида Лариса Чижик дарвозага йўллади. 52-минутда эса Надежда Чегурдаева ғалабани мустаҳкамлади. «Андижанка» командасининг ҳужумчиси Муҳаббат Бойқўзиева дарвозани учинчи бўлиб нишонга олди. Қолган икки тўпни Зайнаб Нуриева билан Наталья Красниковалар киритишди.

ГИМНАСТИКА:

НАФОСАТ БАҲСИДА

ГФРда ўтказилган халқаро турнирда 15 мамлакатдан келган бадиий гимнастикачилар ўзаро куч синашдилар. Нафис ҳаракатлар баҳсида иштирок этган тошкентлик халқаро классдаги спорт мастери Венера Зарипова маҳорат кўрсатди. У кўпкурашда 39,1 балл тўплаб халқаро турнир ғолиби бўлди.

ОҒИР АТЛЕТИКА:

ҒАЛАБА ВА РЕКОРД

Туркманистон пойтахтида ўсмирлар ўртасида ўтказилган мамлакат биринчилигида рекорд натижалар қайд этилди. Жумладан, 52 килограмм вазнли И. Шломенко (Кривой Рог) икки курашда 235, 60 килограмм вазнли М. Шуваев 280 килограммли натижа билан Бутуниттифоқ рекордини ўрнатишди. Мусобақада қатнашган самарқандлик В. Янский 48 килограмм вазнли полвонлар қатори баҳслашиб, икки кураш бўйича 190 килограммлик натижа билан ғалаба қозонди.

ФИГУРАЛИ УЧИШ:

КУЧЛИЛАР АНИҚЛАНМОҚДА

Москвада ўтказилаётган халқаро турнирда совриндорлар аниқланиб қолди. Мажбурий программали чиқишлардан кейин Марина Климова билан Сергей Пономаренко рақс жуфтлигида пешқадамлик қилмоқда. Европа чемпиони Александр Фадеев ёлғиз учиш баҳсида олдинда бормоқда.

ФУТБОЛ:

ЯКУНЛОВЧИ УЧРАШУВЛАР

Олий лига командалари ўртасида совринли ўринларни эгаллаган ҳамда омади юришмай мастерлар коллективлари сафини тарк этишга мажбур бўлган командалар аниқланганига қарамай, сўнгги учрашувлар қизиқарли ўтмоқда. Жумладан, пойтахт торпедочилари «Арарат» футболчиларидан 3:1 ҳисобида устун келишган бўлишса, Москва динамочилари «Зенит»ни 2:1 ҳисобида енгишди. ЦСКА — «Қайрат» ўйинида 2:0 ҳисоби қайд этилди. «Металлист» — «Нефтчи» (0:2) учрашувида меҳмонлар ғалаба қозонишди. Спартакчилар Тбилиси динамочиларини қабул қилиб, (1:1) дуранг ўйнашди. «Днепр» — «Динамо» (Мн) учрашувида ҳам дуранг (2:2) ҳисоби қайд этилди.

● *Ранг-баранг олам*

АППАРАТ ХОСИЯТИ

Статистик маълумотларга кўра, ҳозирги кунда туғилаётган чақалоқларнинг ҳар юздан олти-еттитасига ҳаётнинг дастлабки минутларида кислород етишмас экан. Москва Ток манбалари институтининг мутахассислари яратган аппарат бундай ҳолларда акушерларга ёрдам бермоқда. Чақалоқнинг бошига паст босим ва паст температурани вужудга келтирадиган шлем кийгазилади. Бундай шлем чақалоқни кислород танқислигидан сақлаб қолади.

САМАРАЛИ ТАКЛИФ

Одамнинг товонида ички аъзолар турли ҳолатларини акс эттирувчи рефлексоген жойи бор. Бу жойни уқалаб ёки магнит майдони ёрдамида бемор аҳволини бирмунча яхшилаш мумкин. Баъзи мамлакатларда товонни ўзини массаж қилиб турадиган оёқ кийимлари ишлаб чиқарилаяпти. Бундан ташқари таг чармига магнитли гардиш қопланган оёқ кийимлари ҳам бор.

Ленинградлик ихтирочилар К. Чубаров ва Н. Богородицкий металл гардишли таг чарм ўрнига магнитли материал билан ишлов берилган полимер таг чарм ишлатишни таклиф қилишди. Полимер таг чарм эгилувчан, эластик бўлганидан бу оёқ кийим юриш учун қулай. Таг чарм устидан қопланадиган қўшимча ғовак материал эса айрим нуқталардаги магнит майдони «мўлжалга етиб боришини» таъминлайди. Натижада даволаш самарали кечади.

ЭНГ ҚИЙИНИ НИМА!

Бир куни мухбир Массачусет технология институтининг президенти Страттондан интервью олаётиб, сўраб қолди:

— Айтинг-чи, ишингиздаги энг муҳим ва энг қийин нарса нима деб биласиз!

— Энг қийини — баъзи илмий ишларга барҳам бериш усулини топишдир! — иккиланмай жавоб берди олим.

Редактор ўринбосари
Т. НАЖМИДДИНОВ.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

17 ноябрь соат 19.00 да
«КЕЛИНЛАР ҚЎЗҒОЛОНИ»

18 ноябрь соат 19.00 да
«ҚУЁВ»

19 ноябрь соат 19.00 да
«КУРОРТ»

ҚАТНАШАДИЛАР:

СССР халқ артисти, СССР Давлат ва Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотларининг лауреати НАБИ РАҲИМОВ;

Ўзбекистон ССР халқ артисти, СССР Давлат ва Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотларининг лауреати САЪДИХОН ТАБИБУЛЛАЕВ;

Ўзбекистон ССР халқ артисти ва Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреатлари: ЯИРА АБДУЛЛАЕВА, ИКРОМА БОЛТАЕВА;

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: ҒАНИ АЪЗАМОВ, РИХСИ ИБРОҲИМОВА, ЖЎРА ТОЖИЕВ, ЭРКЛИ МАЛИКБОЕВА;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ҲАСАНБОЙ ЮНУСОВ, ТУРҒУН ХОНТЎРАЕВ, ТЎЛҚИН ТОЖИЕВ, МУҲАММАДЖОН АБДУҚУНДУЗОВ, ТОЛИБ КАРИМОВ;

Ўзбекистон ССР Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари: САИДКОМИЛ УМАРОВ, ТЕША МЎМИНОВ;

АРТИСТЛАР: Шукуржон САФАЕВА, Гавҳар ЗОКИРОВА, Гулчеҳра ИБРОҲИМБЕКОВА, Луиза ҚОСИМОВА, Маҳфуза БОБОТИЛЛАЕВА, Зуҳра ИСМОИЛОВА, Салоҳиддин ЗИЕМУҲАМЕДОВ, Жамшид ЗОКИРОВ, Рихсибой АВАЗОВ, Пўлат НОСИРОВ, Бахтиёр ҚОСИМОВ, Қаҳрамон САЪДУЛЛАЕВ, Қаҳрамон АБДУРАҲИМОВ, Ҳожиакбар КОМИЛОВ ва бошқалар.

Билетлар театр кассасида соат 10.00 дан сотилади.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ҒАФУР ҒУЛОМ НОМИДАГИ АДАБИЕТ ВА САНЪАТ НАШРИЕТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ ЎЗБЕК ТИЛИДА БОСМАДАН ЧИҚАРДИ:

Жорж Сименон. Комиссар Мегрэ. «Мажестик» меҳмонхонасидаги қотиллик. Мегрэ ва винофуруш. Романлар. 256 бет. Баҳоси 1 сўм 50 тийин.

Бу француз ёзувчиси XX асрнинг шуҳрат топган адибларидан биридир. Фаолияти давомида 200 дан ортиқ роман яратган. Асарлари дунёнинг деярли барча тилларига таржима қилинган. 50 дан ортиқ асари эса рус тилига, ўнлаб асарлари СССРдаги қардош халқлар тилларига ўгирилган. Икки романни ўз ичига олган бу китоб ўзбек тилида биринчи марта нашр этилди.

Фарҳод Мусажон. Боғ кўча. Қисса ва ҳикоялар. 256 бет. Баҳоси 1 сўм 20 тийин.

Қиссада айрим раҳбар шахсларнинг худбинлиги, очкўзлиги, риёкорлик ва калтабинлиги туфайли давлат аппаратларида рўй берган турғунлик, талон-торож, қўшиб ёзиш, мансаб учун кураш, бойлик орттиришга интилиш сингари иллатлар очиб ташланади, кейинги ўзгаришлар туфайли жиноятлар фош этилиб, айбдорларнинг жазоланиши тасвирланади. Ҳикояларда эса ҳаётдаги турли-туман нуқсонлар танқид остига олинади.

Муҳтарама Улуғова. Кунларнинг бағри кенг. Шеърлар. 56 бет. Баҳоси 25 тийин.

Тўпламга киритилган шеърларда асосий мавзу—соғинч. Она-юрт соғинчи, дийдор соғинчи тараннум этилади.

Наира Шарафиева. Хоршунослик. 48 бет. Баҳоси 10 тийин.

Қисқача ўқув қўлланмасининг асосий вазифаси — бўлажак хор раҳбарларининг назарий билимларини ошириш ва хор билан ишлашларида ёрдам беришдан иборат. Шунингдек, у музика билим юртлари, ўн бир йиллик махсус музика мактаблари ўқувчилари ҳамда ислоҳ қилинган умумий таълим мактабларининг музика факультатив машғулотлари учун мўлжалланган.

● *Тингланг, томоша қилинг*

17 ноябрь, сешанба

Телевидение

МТ-I. 8.00 —«90 минут». 9.35 — Футбол шарҳи. 10.20—«Революция ўзини ҳимоя қилмоқда». Телефильм. 1-фильм. 11.30 — Концерт. 12.15 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.40 — Қайта қуриш прожектори. 16.50 —Ҳужжатли фильм. 17.05 —Дин ва сиёсат. 17.35 Мультфильмлар. 17.50 — —Шеърият лаҳзалари. 17.55— Мактаб: қайта қуриш муаммолари. 18.15 — Ҳужжатли фильм. 18.45 — Концерт. 19.15 —Дунё воқеалари. 19.30 — Футбол шарҳи. 20.20 —«Революция ўзини ҳимоя қилмоқда». 1-фильм. 21.30— Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Москва — Деҳли телекўприги. 23.45 — Дунё воқеалари. 24.00 — Шахмат. Жаҳон чемпионати.

МТ-II. 9.00 —Гимнастика. 9.15 —Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — География. 10.05— Француз тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — География. 12.05 — Рус тили. 13.05 — «Банкдаги қиз». Бадиий фильм. 14.55 — Янгиликлар. 15.05 — Қишлоқ янгиликлари. 16.05 — Дўстлик хороводи. 18.35 — Янгиликлар. 18.45 —Қишлоқ янгиликлари. 19.45 —... 16 ёшгача ва ундан катталар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.50 — Ҳужжатли фильмлар. 21.30 — Время. 22.05— Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Махфий сайр». Бадиий фильм. 23.35 — Янгиликлар. 23.45 — Хоккей. МАСК— «Динамо».

ЎзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Тонгги тароналар. 7.30 —Ахборот. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 16.45 — Физика. 17.15 —Телефильм. 17.30 — ЎзССР тарихи. 18.00 Янгиликлар. 18.10 — Ёшлик. 19.00 — Маршда —спортчи ёшлар. 19.30 —Ахборот. 19.45 —Оҳангларда қалб ҳарорати. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Оҳангларда қалб ҳароратининг давоми. 21.30 —Время. 22.05 — 1987 йил «оқ олтин»и. 22.25— «Ғулғула». Спектакль. 2-қисм.

ЎзТВ-II. 19.30 — Гўзаллик оламига саёҳат. 20.30 — Телефильм. 21.00 — Рус тили менинг тақдиримда. 21.30 — Время. **Душанба.** 22.15 — Юбилей йилининг пахтаси. 23.00 — Телефильм.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА: 8.30 —Қўшиғимиз сизга армуғон. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 12.10 — Ишчинома. 12.40 — Шу куннинг қўшиқлари. 13.00 —Чорвадор. 13.30 — Э. Қаландаров қўшиқлари. 14.00 —Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Болалар учун шеърлар. 16.00 —Москва Совет Иттифоқи —француз рассоми Б. Ронфо ижодида. 18.15 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 18.30 —Ўзбекистон композиторларининг эстрада қўшиқлари. 19.20 — Бир жуфт қўшиқ. 21.00 —Адабий ўқиш. 21.20 —Пахтакорлар учун концерт. 22.30 — Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ўзбекистон халқлари тарихи музейи маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари тарих фанлари доктори Н. С. Содиқовага укаси

Воҳид Раҳматович СОДИҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Р — 09156. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. В. — 264. ИНДЕКС 64583.